

Begrunnelse for utredningsprogram

132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn
Lebesby og Gamvik kommuner

og

132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg
Hammerfest, Porsanger og Nordkapp kommuner

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshavere	Area Nett AS og Fortum Nordkraft Vind DA
Referanse	202510040-30
Dato	25.06.2025
Ansvarlig	Tor Carlsen
Saksbehandler	Seksjon for nettkonsesjoner

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95

Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

1	INNLEDNING	3
1.1	BAKGRUNN FOR FASTSATTE UTREDNINGSPROGRAM	3
1.2	FORHOLDET TIL ANDRE NETTANLEGG OG VINDKRAFTVERK SOM BEHANDLES AV ENERGIMYNDIGHETENE	4
1.2.1	<i>Vindkraftprosjekter meldt i forbindelse med «Kraft- og industriløft for Finnmark»</i>	<i>4</i>
1.2.2	<i>Nettanlegg som behandles av NVE / Energidepartementet</i>	<i>5</i>
1.3	UTBYGGINGSPLANER FOR MELDT 132 kV LEDNING ADAMSELV–KJØLLEFJORD–MEHAMN	6
1.3.1	<i>Oversikt over planene</i>	<i>6</i>
1.3.2	<i>Trinnvis eller samlet utbygging av 132 kV nett</i>	<i>9</i>
1.3.3	<i>Alternative traseer og stasjonsanlegg</i>	<i>9</i>
1.4	UTBYGGINGSPLANER FOR 132 kV LEDNING SKAIDI–SMØRFJORD I–HONNINGSVÅG	12
1.4.1	<i>Oversikt over planene</i>	<i>12</i>
1.4.2	<i>Utbyggingsalternativer</i>	<i>14</i>
2	NVES BEHANDLING AV MELDINGENE	17
2.1	HØRING	17
2.2	OFFENTLIGE MØTER OG MØTER MED BERØRTE KOMMUNER	17
2.3	KONSULTASJONER	18
2.4	INNKOMNE HØRINGSUTTALELSER	18
2.4.1	<i>Overordnet om høringsuttalelser</i>	<i>18</i>
2.4.2	<i>Sammendrag av høringsuttalelser til 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn</i>	<i>19</i>
2.4.3	<i>Sammendrag av høringsuttalelser til 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg</i>	<i>19</i>
3	NVES VURDERING AV KRAV TIL UTREDNINGER	21
3.1	INNLEDNING	21
3.2	BESKRIVELSE AV PLANER, KART OG VEDLEGG TIL KONSESJONSSØKNADEN	21
3.3	BEHOVET FOR Å GJØRE TILTAK	22
3.4	SAMFUNNSØKONOMISKE VURDERINGER OG TEKNISKE FORHOLD	22
3.4.1	<i>Generelt</i>	<i>22</i>
3.4.2	<i>Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn</i>	<i>22</i>
3.4.3	<i>Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg</i>	<i>23</i>
3.5	ALTERNATIVER FOR TRASEER OG STASJONSALTERNATIVER	23
3.5.1	<i>132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn</i>	<i>23</i>
3.5.2	<i>132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg</i>	<i>26</i>
3.6	TILTAKETS VIRKNINGER FOR MILJØ OG SAMFUNN	27
3.6.1	<i>Generelle krav til konsekvensutredningen</i>	<i>27</i>
3.6.2	<i>Arealbruk og forholdet til andre planer og vern</i>	<i>28</i>
3.6.3	<i>Reindrift</i>	<i>28</i>
3.6.4	<i>Samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk (meahcásteapmi)</i>	<i>33</i>
3.6.5	<i>Naturmangfold på land</i>	<i>33</i>
3.6.6	<i>Naturmangfold i vann, vannmiljø og forurensning til vann og grunn</i>	<i>34</i>
3.6.7	<i>Landskap og visualiseringer</i>	<i>34</i>
3.6.8	<i>Kulturminner og kulturmiljø</i>	<i>35</i>
3.6.9	<i>Friluftsliv</i>	<i>35</i>
3.6.10	<i>Reiseliv</i>	<i>36</i>
3.6.11	<i>Naturressurser</i>	<i>36</i>
3.6.12	<i>Luftfart, kommunikasjonssystemer og annen infrastruktur</i>	<i>37</i>
3.6.13	<i>Fiskeri, havbruk og skipsfart</i>	<i>37</i>
3.6.14	<i>Elektromagnetiske felt</i>	<i>37</i>
3.6.15	<i>Støy</i>	<i>37</i>
3.6.16	<i>Klimagassutslipp</i>	<i>37</i>
3.7	NATURFARE OG BEREDSKAP	38
3.8	FORHOLDET TIL GRUNN- OG RETTIGHETSHAVERE	38
3.9	UTREDNINGSKRAV SOM IKKE ER INKLUDERT I UTREDNINGSPROGRAMMET	38
3.9.1	<i>Folkehelse</i>	<i>38</i>

3.9.2	<i>ROS-analyse</i>	39
3.9.3	<i>Arbeidsplasser og befolkningsutvikling</i>	39
4	OPPSUMMERING OG VIDERE BEHANDLING	40

VEDLEGG A: MOTTAKERE AV HØRINGSBREV

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for fastsatte utredningsprogram

NVE mottok 6. september 2024 to meldinger om planer for utbygging i regionalnettet i Finnmark:

- Melding fra Area Nett AS for 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn i Lebesby og Gamvik kommuner
- Melding fra Area Nett AS og Fortum Nordkraft Vind DA for 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg i Hammerfest, Porsanger og Nordkapp kommuner.

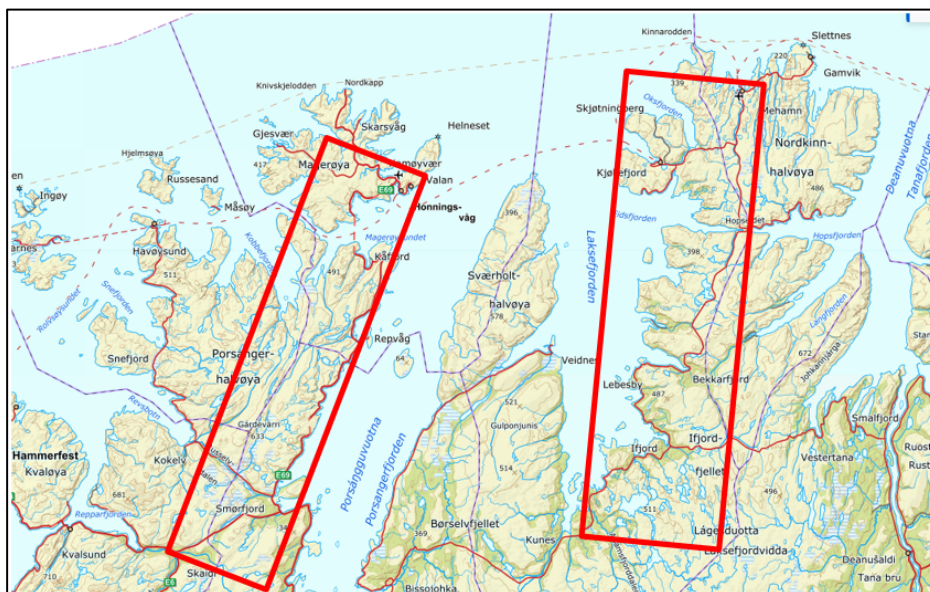
De meldte planene er nærmere beskrevet i kapittel 1.3 og 1.4.

NVE har fastsatt utredningsprogram for tiltakene, og beskriver i dette notatet bakgrunnen for programmene. Utredningsprogrammene er fastsatt på grunnlag av tiltakshavernes forslag, innkomne høringsuttalelser, tiltakshavers kommentar til disse og NVEs egne vurderinger. Vi har vurdert utredningskravene i sammenheng med kravene vi har stilt i utredningsprogrammene for vindkraftverk som er prioritert for konsesjonsbehandling av NVE som en del av prosessen knyttet til regjeringens «Kraft- og industriløft for Finnmark».

Utredningsprogrammene spesifiserer hvilke utredninger som skal gjennomføres og alternativer som skal vurderes før konsesjonssøknadene kan sendes inn. Utredningsprogrammene er utformet som et egne brev av i dag, NVE ref. 202307744-10 (132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn) og NVE-ref. 202410617-7 (132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg), og bør leses i sammenheng med dette notatet.

Utredningsprogrammene er også tilgjengelig på NVEs nettsider for sakene:

- 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn www.nve.no/14080/A
- 132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg www.nve.no/20436/A

Figur 1. Lokalisering i regionen av 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg (t.v.) og 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn (t.h.). Kartgrunnlag hentet fra www.norgeskart.no.

1.2 Forholdet til andre nettanlegg og vindkraftverk som behandles av energimyndighetene

1.2.1 Vindkraftprosjekter meldt i forbindelse med «Kraft- og industriløft for Finnmark»

De to nettanleggene er meldt på bakgrunn av økt forsyningssikkerhet og tilrettelegging for økt kraftproduksjon og -forbruk. Dette er nærmere beskrevet som en del av utbyggingsplanene i kapittel 1.3 og 1.4.

Nettanleggene er en forutsetning for tilknytning av vindkraft som er meldt på Porsangerhalvøya og Nordkynhalvøya. Meldingene for de to nettanleggene ble derfor sendt på høring samtidig med meldinger for elleve vindkraftprosjekter som er prioritert av NVE som en del av prosessen knyttet til Regjeringens «Kraft- og industriløft for Finnmark». En nærmere beskrivelse av NVEs oppfølging av regjeringens «Kraft- og industriløft» og lenke til de ulike vindkraft- og nettsakene er finnes på nettsiden [Konsesjonsprosesser i Finnmark](#).

Tabell 1 viser en oversikt over prosjektene og forholdet til nettanleggene. Vindkraftverkene Skarvberget og Reinelva hhv. i Porsanger og Nordkapp kommuner er meldt med tilknytning til 132 kV Skaidi–Smørfjord I-Honningsvåg, mens de seks vindkraftverkene på Nordkyn er meldt med tilknytning til 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn.

Utredningsprogrammet for vindkraftverkene ble fastsatt av NVE 25. april 2025. En oversikt over sakene og lenker til sakssidene med utredningsprogrammene finnes på [NVEs oversikt over saker under arbeid](#).

Tabell 1. Oversikt over vindkraftmeldingene som ble sendt på høring samtidig med Area Netts og Fortum Nordkraft Vind DAs meldinger om regionalnettanlegg på Porsanger- og Nordkynhalvøya.

Vindkraftverk	Kommuner	Tiltakshaver	Forholdet til meldte nettanlegg
Reinelva	Nordkapp	Fortum Nordkraft Vind	Meldt med tilknytning til 132 kV Skaidi–Smørfjord-Honningsvåg
Skarvberget	Porsanger	Fortum Nordkraft Vind	
Laksefjorden	Lebesby	Finnmark kraft/Fred. Olsen	Meldt med tilknytning til Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn
Kjøllefjord	Lebesby	Statkraft	
Skjøtningberg	Lebesby	Aneo	
Svartnakken	Lebesby	Green Nordic	
Nordkyn	Lebesby og Gamvik	Statkraft	
Oksefjorden	Lebesby og Gamvik	Arktis Energi AS	

Vindkraftverk	Kommuner	Tiltakshaver	Forholdet til meldte nettanlegg
Bjørnviktuva	Lebesby og Gamvik	Fortum Nordkraft Vind	
Rubbedalshøgda	Berlevåg og Båtsfjord	Kongsfjord Energi AS	Ikke knyttet til ledninger meldt av Area Nett.
Hamnefjell trinn 3	Båtsfjord	Finnmark kraft	

1.2.2 Nettanlegg som behandles av NVE / Energidepartementet

NVE og Energidepartementet har tre konsesjonssøknader til behandling som er begrunnet med nettförsterkning og økt forsyningssikkerhet, men som også er nødvendig for tilknytning av vindkraft som meldt gjennom «Kraft- og industriløftet». Se oversikten i tabell 2.

NVE innstilte 10. februar 2025 på en utbyggingsløsning for Statnetts planlagte 420 kV ledning Skaidi–Lebesby. Søknaden ble sendt på høring i 2020, og saken er derfor ikke en del av den helhetlige prosessen NVE gjennomfører i oppfølgingen av «Kraft- og industriløftet». Innstillingen omfatter i tillegg til ledningen også ny 420 kV transformatorstasjon i Lebesby. Tiltaket er en forutsetning for tilknytning av meldt vindkraft fra Nordkynhalvøya, men er ikke tilstrekkelig for all meldt produksjon. Saken ligger per juni 2025 til sluttbehandling hos Energidepartementet som er vedtaksmyndighet.

Area Nett (den gang Repvåg kraftlag) søkte i 2020 konsesjon for oppgradering av eksisterende 66 kV ledning Skaidi–Smørfjord II til 132 kV og oppgradering av Smørfjord transformatorstasjon. Denne skal erstatte dagens 66 kV Lakselv–Smørfjord, som skal rives på deler av strekningen for å gi plass til Statnetts planlagte 420 kV ledning Skaidi–Lebesby, og spenningsnedgraderes på resten av strekningen. Søknaden var derfor en del av Statnetts søknad om 420 kV Skaidi–Lebesby, og ble hørt samtidig. Per juni 2025 er saken under sluttbehandling hos NVE (NVE-ref. 202003417). NVE ser saken i sammenheng med foreliggende melding om 132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg. Ledningen er en forutsetning dersom både Reinelva og Skarvberget skal kunne bygges ut iht. planene som er meldt av Area Nett og Fortum Nordkraft Vind.

NVE sendte Statnetts konsesjonssøknad om 420 kV ledning Lebesby–Seidafjellet på den felles høringen med vindkraftmeldingene. Tiltaket forutsetter at Energidepartementet gir konsesjon for 420 kV Skaidi–Lebesby og ny Lebesby transformatorstasjon. Oppgradering av transmisjonsnettet fra Adamselv til Varangerbotn er en forutsetning for å kunne tilknytte ny vindkraft på Varangerhalvøya.

NVE sendte også konsesjonssøknaden fra Green Ammonia Berlevåg (GAB) på høring samtidig med de nevnte meldingene. Saken er ikke knyttet til nettanleggene som behandles i dette notatet.

Tabell 2. Andre relevante nettanlegg til konsesjonsbehandling hos NVE/Energidepartementet

Nettanlegg	Kommuner	Tiltakshaver	Forholdet til meldte nettanlegg/vindkraftverk
420 kV Skaidi–Lebesby og ny Lebesby transformatorstasjon	Hammerfest, Porsanger og Lebesby	Statnett SF	Tiltaket er en forutsetning for tilknytning av ny vindkraftproduksjon fra Nordkynhalvøya.
420 kV Lebesby–Seidafjellet	Lebesby, Tana og Nesseby	Statnett SF	Forutsetter at Energidepartementet gir konsesjon til 420 kV Skaidi – Lebesby og ny Lebesby transformatorstasjon. Forutsetning for tilknytning av ny vindkraftproduksjon fra Varangerhalvøya.
Skaidi–Smørfjord II og utvidelse av Smørfjord transformatorstasjon	Hammerfest og Porsanger	Area Nett AS	Tiltaket er en forutsetning for tilknytning av Reinelva og Skarvberget vindkraftverk som meldt.

1.3 Utbyggingsplaner for meldt 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn

1.3.1 Oversikt over planene

Area Nett melder en ca. 85 km lang 132 kV ledning fra Adamselv transformatorstasjon i Lebesby kommune til ny transformatorstasjon i Kjøllefjord. Adamselv stasjon må samlokaliseres med Statnetts planlagte Lebesby transformatorstasjon¹. Area Nett melder samtidig tre alternative koblingsanlegg og en T-avgreining for tilknytning til vindkraftverkene meldt på Nordkynhalvøya.

I tillegg meldes en 10–22 km lang 132 kV ledning til Mehamn transformatorstasjon som en avgreining fra koblingsanleggene/T-avgreiningen på forbindelsen Adamselv–Kjøllefjord.

Avhengig av hvilke vindkraftverk som ev. blir realisert, kan det være aktuelt å tilknytte vindkraft også på ledningen til Mehamn.

Area Nett skriver at de meldte løsningene også legger til rette for et større planlagt uttak til forbruk i Kjøllefjord.

Figur 2 viser ulike utbyggingsalternativene meldt av Area Nett sammen med de meldte vindkraftverkene.

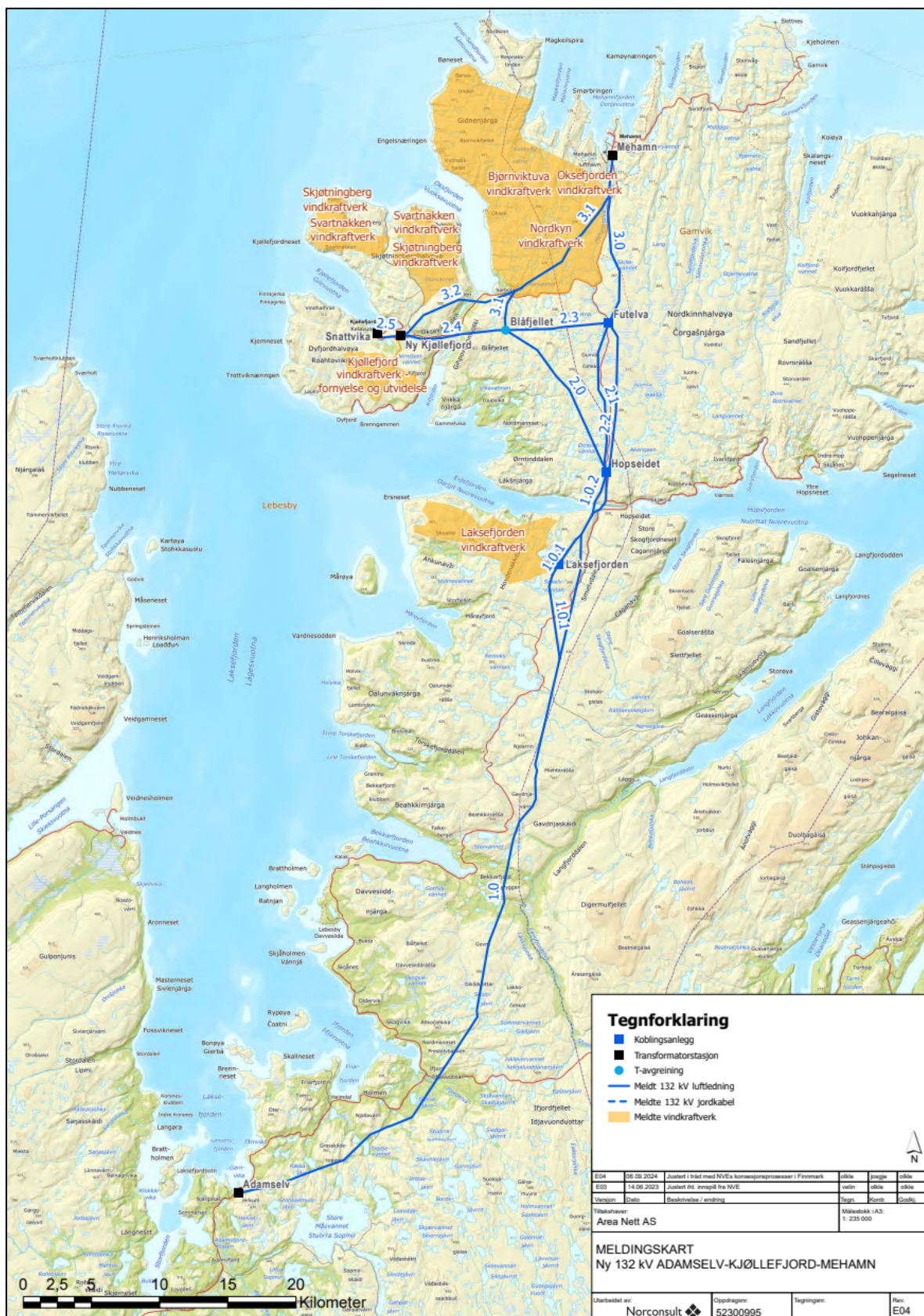
Area Nett begrunner tiltakene med at dagens 66 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord/Mehamn er i ferd med å nå sin tekniske levetid, og må fornyes for å opprettholde forsyningssikkerheten. I tillegg er det meldt inn planer om betydelig vindkraftproduksjon og kraftforbruk som krever en betydelig økt overføringskapasitet til Statnetts planlagte stasjon i Lebesby.

På Nordkynhalvøya er det meldt seks prosjekter med produksjon i størrelsesordenen fra 170 MW (utvidelse av eksisterende Kjøllefjord vindkraftverk) til 600 MW (Nordkyn vindkraftverk).

¹ NVE sendte 10. februar 2025 innstilling til Energidepartementet om ny 420 kV ledning Skaidi–Lebesby, som inkluderer ny Lebesby transformatorstasjon i Adamselv (NVE-ref. 202016710-449).

Nettløsningene som meldes av Area Nett vil ikke være tilstrekkelig for å tilknytte all produksjonen som er meldt selv om planområder for flere av vindkraftverkene er overlappende (og dermed gjensidig ekskluderende). Det vil også være begrensninger i transmisjonsnettet som utelukker at all meldt produksjon kan tilknyttes. I Statnett sin nye Lebesby stasjon vil det være plass til rundt 500 MW ny vindkraftproduksjon når ledningen Skaidi–Lebesby og ny Lebesby transformatorstasjon er idriftsatt.

Figur 2. Kart fra meldingen som viser oversikt over Area Netts planer.

1.3.2 *Trinnvis eller samlet utbygging av 132 kV nett*

Area Nett melder at de vil bygge én eller to 132 kV-ledninger avhengig av framtidig produksjon og forbruk.

Alternativ 1 – trinnvis utbygging av enkeltkurser på 132 kV

Som følge av usikkerheten knyttet til produksjon og forbruk, vurderer selskapet det som hensiktsmessig med en trinnvis utbygging for å sikre framdrift med å bedre forsyningssikkerheten på Nordkynhalvøya.

Først bygges én 132 kV ledning fra Adamselv til Kjøllefjord og Mehamn. Denne erstatter dagens 66 kV ledning.

I neste trinn bygges en tilsvarende enkeltkurs 132 kV ledning langs samme trasé mellom Adamselv og Kjøllefjord, men ikke videre til Mehamn.

Tiltaket vil ifølge Area Nett bedre forsyningssikkerheten betydelig for eksisterende kunder, men ikke gi kapasitet til å gjenopprette alt meldt forbruk ved utfall av én av 132 kV-ledningene.

Selskapet foreslår at dagens 66 kV ledning benyttes til å gi Mehamn redundant forsyning ved å drifte denne videre på 33 kV fra en avgreining på dagens 33 kV-nett mellom Mårøyfjorden og Kjøllefjord og gjenbruke 66 kV-ledningen på strekningen fra Futelva til Mehamn.

Alternativ 2 – Samlet utbygging med duplex eller dobbeltkurser på 132 kV

Alternativ 2 bygges med duplex eller dobbeltkurs 132 kV ledning fra Adamselv til Kjøllefjord parallelt med dagens 66 kV ledning.

Videre forbindelse til Mehamn bygges som foreslått i alternativ 1.

Alternativet vil gi noe bedre forsyningssikkerhet på Nordkynhalvøya.

1.3.3 *Alternative traseer og stasjonsanlegg*

Det er meldt flere alternative traseer og plasseringer av transformatorstasjoner og koblingsanlegg/T-avgreining. Area Nett skriver at de ikke prioriterer mellom de ulike alternativene på nåværende tidspunkt ettersom de vil avhenge av lokalisering og omfang av forbruk og produksjon, kostnader og virkninger for miljø og samfunn. Selskapet skriver at det kan bli behov for ytterligere ett eller flere koblingsanlegg for tilknytning av vindkraft enn det som er meldt, men at dette må vurderes når det er avklart hvilke vindkraftverk som ev. skal bygges ut.

Transformatorstasjoner

Alle utbyggingsløsningene medfører behov for utvidelse av eksisterende og bygging av nye transformatorstasjoner. Area Nett meldte én til to transformatorstasjoner i Kjøllefjord, men har i etterkant varslet NVE om at alternativet i Snattvika ikke lenger er aktuelt da planlagt forbrukspunkt her ikke lenger er aktuelt. Gjeldende planer er derfor følgende:

- Utvidelse av dagens Adamselv transformatorstasjon med 132 kV anlegg og samlokalisering med Statnetts nye Lebesby transformatorstasjon. Utvidelse vil medføre et ytterligere arealbeslag på ca. 0,4 m².
- Utvidelse dagens Mehamn transformatorstasjon for 132 kV transformering. Utvidelsen vil medføre et arealbeslag på ca. 250 m² ved dagens stasjon.

- Ny Kjøllefjord transformatorstasjon vest for Rundhaugen. Stasjonen vil mest sannsynlig bli omsøkt med innendørs gassisolert koblingsanlegg og gi et arealbeslag på 350 m².

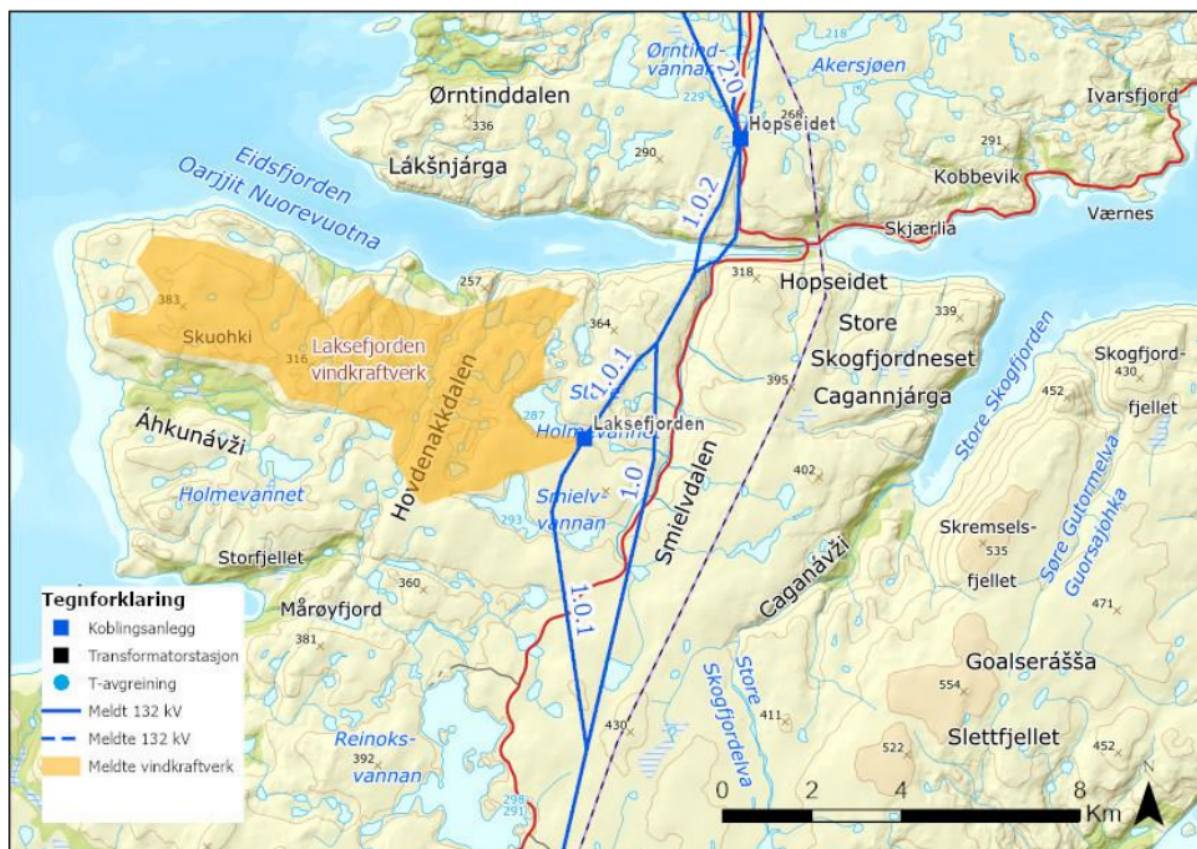

Figur 3. Kart fra meldingen som viser en oversikt over alternative koblingsstasjoner, transformatorstasjoner og ledningstraseer nord for Hopseidet (alternativ 3.1 er ikke vist i dette kartet, men vises i figur 2. Alternativ transformatorstasjon i Snattvika og ledningstrasé (jordkabel) hit er ikke lenger aktuell.

Alternativer sør for Hopseidet

Sør for Hopseidet meldes et alternativ (1.0) fram til det meldte Laksefjordvidda vindkraftverk, der det meldes en variant (1.1) og en koblingsstasjon for tilknytning av kraftverket, se figur 2 og figur 4.

Det er i tillegg meldt to alternativer 1.0 og 1.0.2 for kryssing av Hopseidet.

Figur 4. Kart fra meldingen som viser ledningsalternativer med og uten tilknytning av Laksefjordvidda vindkraftverk i tillegg til traseer over Hopseidet.

Alternativer nord for Hopseidet

Nord for Hopseidet er det meldt tre hovedalternativer for plassering av koblingsstasjon for tilknytning av vindkraft og avgreining av 132 kV ledning både mot Kjøllefjord og Mehamn. Disse er vist på kartet i figur 2 og figur 3 og er kort beskrevet under.

- Hopseidet koblingsstasjon. Antatt arealbeslag vil bli på ca. 150 m². I tillegg kommer vei og parkeringsareal som vil gi et samlet arealbeslag på ca. 0,4 dekar.
- Futelva koblingsstasjon, med tilsvarende arealbeslag som Hopseidet.
- T-avgreining/koblingsanlegg på Blåfjellet. Dersom det bygges som koblingsanlegg, kreves ca. 3 km ny vei og et stasjonsareal på ca. 0,4 dekar.

De tre alternativene er gjensidig ekskluderende, og medfører ulike traséalternativer for ledningen:

- Alternativ 2.0 gir kortest trasé fra Hopseidet koblingsstasjon eller Blåfjellet T-avgreining.
- Alternativ 2.1 fra området Hopseidet enten til Futelva koblingsanlegg eller direkte til Mehamn.
- Alternativ 2.2 er en alternativ trasé til 2.1 fra Hopseidet til Futelva koblingsanlegg eller direkte til Mehamn.
- Alternativ 2.3 er en trasé fra Futelva koblingsanlegg til Kjøllefjord.

- Alternativ 2.4 er en trasé fra Blåfjellet koblingsanlegg, eller direkte fra Futelva, til Kjøllefjord.
- Alternativ 2.5 går fra meldt ny Kjøllefjord transformatorstasjon til meldt Snattvika transformatorstasjon; de siste 150 meterne til Snattvika som jordkabel.
- Alternativ 3.0 går fra Futelva koblingsstasjon eller direkte fra Hopseidet koblingsstasjon til Mehamn transformatorstasjon.
- Alternativ 3.1 går fra Blåfjellet T-avgreining til et punkt sør for Mehamn hvorfra det følger alternativ 3.0.

Tabell 3 oppsummerer traséalternativene som er aktuelle i forbindelse med de ulike stasjonene.

Tabell 3. Oversikt over meldte traseer til Kjøllefjord og Mehamn knyttet til de ulike alternativene for koblingsanlegg/T-avgreining.

Stasjonsanlegg	Traséalternativ til Kjøllefjord	Traséalternativ til Mehamn
Hopseidet koblingsstasjon	2.0-2.4	2.1-3.0 eller 2.2-3.0
Futelva koblingsstasjon	2.1-2.3-2.4 eller 2.2-2.3-2.4	3.0
Blåfjellet T-avgreining	2.0-2.4	3.1-3.0

1.4 Utbyggingsplaner for 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg

1.4.1 Oversikt over planene

Area Nett AS og Fortum Nordkraft Vind melder fem ulike utbyggingsalternativer for nettførsterkning på Porsangerhalvøya. Tiltakene berører Hammerfest, Porsanger og Nordkapp kommuner, se figur 5.

Begrunnelsen for de meldte tiltakene er

- tilknytning av vindkraftproduksjon fra Reinelva og/eller Skarvberget vindkraftverk (meldt av Fortum Nordkraft Vind DA hhv. i Nordkapp og Porsanger kommune, jf. figur 6.
- bedre forsyningssikkerheten
- deler av nettanleggene nærmer seg teknisk levetid
- tilrettelegge for økt kraftforbruk i Honningsvåg

De meldte alternativene skiller seg fra hverandre basert på om det realiseres ett, to eller ingen vindkraftverk, og hvilke reinvesteringer/oppgraderinger som gjøres i regionalnettet uavhengig av kraftverkene.

Det mest omfattende alternativet, alternativ 1, innebærer tilknytning av begge vindkraftverkene og en ca. 92 km lang 132 kV ledning fra Skaidi transformatorstasjon i Hammerfest via Smørfjord transformatorstasjon i Porsanger kommune til Honningsvåg transformatorstasjon i Nordkapp kommune.

Felles for de ulike utbyggingsalternativene er at ledningene er planlagt i og parallelt med traseene for de to eksisterende 66 kV-ledningene på de samme strekningene, med unntak av der det vil gå

avgreininger til vindkraftverkene som vil bli omsøkt av Fortum Nordkraft Vind i vindkraftsøknadene.

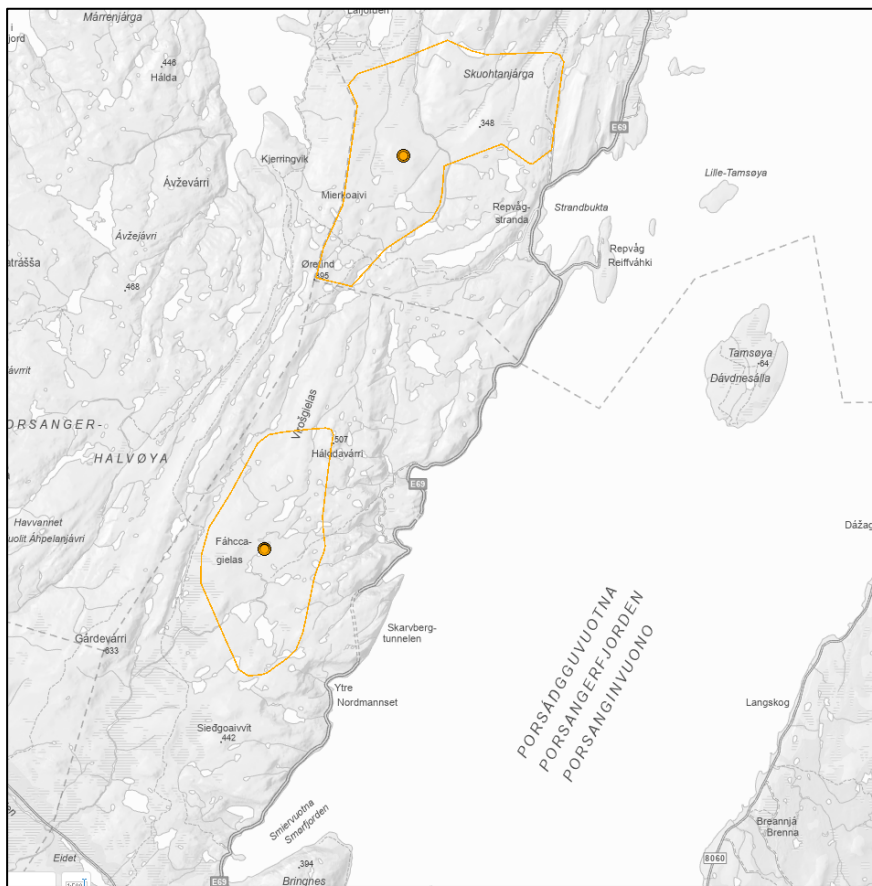
For alternativene som innebærer ny 132 kV ledning til Honningsvåg (1 og 5) meldes sjøkabel (ca. 4 km) over Magerøysundet. Area Nett vil vurdere et alternativ til dagens sjøkabeltrasé da denne ligger veiløst til. For disse alternativene melder Area Nett også oppgradering av Honningsvåg transformatorstasjon. Oppgraderingen planlegges i tilknytning til eksisterende stasjon, men en alternativ plassering kan bli aktuelt. I tillegg kan det bli behov for oppgradering av mindre transformatorstasjoner i Sortvika, Repvåg kraftstasjon, Vesterpollen og Veidnes ved fullstendig oppgradering av begge 66 kV-ledningene til 132 kV.

Meldte 132 kV ledninger vil også kreve at Smørfjord transformatorstasjon tilrettelegges med nye felt.

Utbyggingsalternativene er nærmere beskrevet i kapittel 1.4.2.

Figur 5. Oversiktskart fra Area Netts melding som viser trasé (tykk, blå strek) for eksisterende ledning som planlegges oppgradert, eksisterende Skaidi, Smørfjord og Honningsvåg transformatorstasjoner (svarte firkanter) og nye transformatorstasjoner/koblingsanlegg (blå firkanter) meldt av Area Nett og Fortum Nordkraft Vind for tilknytning av Reinelva og Skarvberget vindkraftverk.

Figur 6. Planområdene for Skarvberget (nederst) og Reinelva (øverst) vindkraftverk. Kartutsnitt fra NVE Atlas.

1.4.2 Utbyggingsalternativer

Alternativene er beskrevet under og oppsummert i tabell 4.

Tabell 4. Oversikt over meldte alternativer med og uten tilknytning av vindkraftverkene. Beskrivelsen er basert på informasjon i meldingen.

Alt.	Beskrivelse	Delstrekning	Tiltak
1	Tilknytning av begge vindkraftverkene (totalt 400 MW) og 132 kV til Honningsvåg.	Skaidi–Smørfjord	2 stk. ² 132 kV luftledning
		Smørfjord–Skarvberget	1 stk. 132 kV luftledning
		Smørfjord–Reinelva	1 stk. 132 kV luftledning
		Skarvberget–Honningsvåg	1 stk. 132 kV luftledning
		Reinelva–Honningsvåg	1 stk. 132 kV luftledning
2	Tilknytning av begge vindkraftverkene (totalt 400 MW).	Skaidi–Smørfjord	2 stk. ² 132 kV luftledning
		Smørfjord–Skarvberget	1 stk. 132 kV luftledning
		Smørfjord–Reinelva	1 stk. 132 kV luftledning

² 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord I i tillegg til 132 kV Skaidi–Smørfjord II som Area Nett søkte konsesjon for i 2020 og som er til sluttbehandling hos NVE.

Alt.	Beskrivelse	Delstrekning	Tiltak
3	Tilknytning av Reinelva vindkraftverk (200 MW).	Skaidi–Smørfjord	1 stk. ³ 132 kV luftledning
		Smørfjord–Reinelva	1 stk. 132 kV luftledning
4	Tilknytning av Skarvberget vindkraftverk (200 MW).	Skaidi–Smørfjord	1 stk. ³ 132 kV luftledning
		Smørfjord–Skarvberget	1 stk. 132 kV luftledning
5	Ingen nye vindkraftverk, 132 kV ledning til Honningsvåg.	Skaidi–Smørfjord	1 stk. ³ 132 kV luftledning
		Smørfjord–Honningsvåg	1 stk. 132 kV luftledning

Alternativ 1– Tilknytning av Reinelva og Skarvberget vindkraftverk og nettforsterkning til Honningsvåg

Alternativ 1 legger til rette for at begge vindkraftverkene skal tilknyttes. Dette gir behov for én ny 132 kV ledning mellom Skaidi og Smørfjord *i tillegg* til 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord II som Area Nett allerede har søkt konsesjon for til erstatning for dagens 66 kV ledning Lakselv–Smørfjord. Area Nett har med unntak av første del ut fra Skaidi transformatorstasjon planlagt konsesjonssøkt ledning parallelt med dagens 66 kV ledning på strekningen. 66 kV-ledningen Skaidi–Smørfjord vil bli revet, og gi plass til den nye meldte 132 kV-ledningen.

Fra Smørfjord bygges én ny 132 kV luftledning til Reinelva vindkraftverk parallelt med dagens 66 kV ledning som da vil rives. I neste trinn bygges en 132 kV luftledning fra Smørfjord til Skarvberget i traseen for den tidligere 66 kV-ledningen. Reinelva og Skarvberget vindkraftverk vil knyttes til ledningene via to nye koblingsanlegg.

Alternativet innebærer i tillegg én ny 132 kV ledning fra hvert av kraftverkene til Honningsvåg. Først bygges ledningen fra Reinelva parallelt med dagens 66 kV ledning på strekningen fra området ved Reinelva til Honningsvåg, deretter rives 66 kV-ledningen for å gi plass til ledningen fra Skarvberget.

Tiltaket vil bedre forsyningssikkerheten i området og gi redundant forsyning på 132 kV ut til Honningsvåg (mot 66 kV i dag). Det er i tillegg lavere feilrate på 132 kV sammenlignet med 66 kV, i tillegg til at nye ledninger har lavere feilrate enn eldre ledninger.

Area Nett vurderer foreløpig dette alternativet som den beste løsningen.

Alternativ 2 - Tilknytning av Reinelva og Skarvberget vindkraftverk uten nettforsterkning til Honningsvåg

Alternativ 2 tilsvarer alternativ 1, med unntak av at det ikke bygges ny ledning mellom de to kraftverkene og Honningsvåg. I stedet gjenbrukes eksisterende 66 kV ledning på strekningen videre. Dette krever én ekstra transformator i transformatorstasjonene for vindkraftverkene meldt av Fortum Nordkraft Vind for transformering ned til 66 kV.

Tiltaket vil bedre forsyningssikkerheten i området. Det gir redundant forsyning på 132 og 66 kV.

³ Kun 132 kV Skaidi–Smørfjord II som Area Nett søkte konsesjon for i 2020 og som er til sluttbehandling hos NVE.

Alternativ 3 – Tilknytning av Reinelva vindkraftverk

Alternativet tilrettelegger for tilknytning av Reinelva vindkraftverk. Dette krever én ny 132 kV ledning mellom Skaidi og Smørfjord (Skaidi–Smørfjord II som tidligere konsesjonssøkt av Area Nett, men i tillegg meldes en ny 132 kV ledning fra Smørfjord til kraftverket i traseen til en av dagens to 66 kV ledninger som vil bli revet.

Som for alternativ 2 gjenbrukes 66 kV-ledningen videre til Honningsvåg, og det blir behov for én ekstra transformator i transformatorstasjonen som Fortum Nordkraft Vind har meldt i forbindelse med Reinelva vindkraftverk.

Forsyningssikkerheten i området vil øke noe som følge av nyere ledninger og høyere spenningsnivå.

Alternativ 4 – Tilknytning av Skarvberget vindkraftverk

Alternativet tilrettelegger for tilknytning av Skarvberget vindkraftverk. Løsningen er tilsvarende som for Reinelva, men med bygging av ny 132 kV ledning fra Smørfjord i traseen for en av 66 kV ledningene fram til Skarvberget.

Forsyningssikkerheten i området vil øke noe som følge av nyere ledninger og høyere spenningsnivå.

Alternativ 5 – Nettforsterkning Honningsvåg uten tilknytning av vindkraft

Alternativet innebærer ny 132 kV ledning mellom Skaidi og Smørfjord (Skaidi–Smørfjord II) som tidligere konsesjonssøkt, og i neste steg meldt 132 kV ledning på strekningen videre til Honningsvåg uten tilknytning av vindkraft. Ledningen planlegges bygd i perioden 2029-2034 når levetiden til den eldste av de to 66 kV-ledningene på strekningen nærmer seg teknisk levetid, men kan framskyndes dersom kapasitetsbehovet øker f.eks. i forbindelse med utfasing av fossilt drivstoff og ny næringsvirksomhet.

Forsyningssikkerheten vil øke med dette tiltaket. Etter utbyggingens første fase vil det være en redundant forsyning på en miks av 132 og 66 kV, og den eldste ledningen med størst risiko for utfall byttes ut.

Et tredje steg vil være å skifte den gjenstående 66 kV-ledningen og bygge ny 132 kV ledning når den nærmer seg teknisk levetid rundt 2050 eller tidligere om økende krafttetter spørsel krever dette. Dette er ikke tatt med i tabell 4.

2 NVEs behandling av meldingene

NVE behandler sakene etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 21. juni 2017.

2.1 Høring

NVE sendte meldingene for vindkraftverkene og nettanleggene på høring 16. september 2024 med høringsfrist 1. februar 2025. Enkelte høringsparter fikk utvidet frist på forespørsel. Høring av meldinger med planprogram ble kunngjort to ganger aviser i regionen⁴ og Norsk Lysingsblad i tillegg til gjennom en annonsekampanje på Facebook.

2.2 Offentlige møter og møter med berørte kommuner

Høsten 2024 arrangerte NVE totalt ni offentlige møter (folkemøter)⁵ i kommuner med vindkraftprosjekter og/eller nettanlegg i meldings- eller søknadsfase. De to meldte 132 kV-ledningene var tema på til sammen fire møter, se tabell 5.

Tabell 5. Oversikt over folkemøter der de to meldte 132 kV-ledningene var tema.

Sak	Rettet mot	Sted	Dato
132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg	Porsanger og Hammerfest kommuner	Russenes Kro i Olderfjord i Porsanger	26.11.24
	Nordkapp kommune	Samfunnshuset Turn i Nordkapp	27.11.24
132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn	Gamvik kommune	Mehamn Samfunnshus i Gamvik	03.12.24
	Lebesby kommune	Kjøllefjord Samfunnshus i Kjøllefjord	05.12.24

Det ble også gjennomført møter med de berørte kommunene (unntatt Hammerfest) om de relevante vindkraft- og nettsakene, se tabell 6.

Tabell 6. Oversikt over møter med kommunene der de to meldte 132 kV-ledningene var tema.

Sak	Kommune	Dato
132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg	Nordkapp	25.11.2024
	Porsanger	26.11.2024
132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn	Gamvik	03.12.2024
	Lebesby	04.12.2024

⁴ 1. gangs publisering (september 2024) i *Finnmarken*, *Finnmark Dagblad*, *Ságat* og *Ávvir*. 2. gangs publisering (oktober 2024) i disse i tillegg til i *Sør-Varanger avis* og som annonse på Facebook.

⁵ Varangerbotn (Nesseby), Tana bru (Tana), Båtsfjord, Berlevåg, Mehamn (Gamvik), 2xKjøllefjord (Lebesby), Honningsvåg (Nordkapp), Olderfjord (Porsanger). Det siste inkl. den delen av linjen Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg som ligger i Hammerfest kommune

2.3 Konsultasjoner

NVE har gjennomført 13 konsultasjoner om vind- og/eller nettsakene med samiske interesser med grunnlag i samelovens § 4. Det er gjennomført til sammen syv konsultasjoner for de to meldte 132 kV-ledningene, se tabellen under. Protokollene er godkjent av begge parter. Protokollene inkluderer helt konkrete innspill til utredningsprogrammene, først og fremst til temaet reindrift, men også annen utmarksbruk og samiske kulturminner.

For tema reindrift har NVE i etterkant av høringen sendt våre forslag til utredningskrav til kommentar til alle de berørte reinbeitedistriktene. NVE har også sendt forslaget til og gjennomført møter med NIBIO, Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL), Landbruksdirektoratet og Sametinget. NVE har vurdert de skriftlige innspillene i fastsettelsen av det endelige utredningsprogrammet for reindrift.

Tabell 7. Gjennomførte konsultasjoner hvor de aktuelle meldingene har vært et tema.

Samisk interessepart	Sted	Dato	Sak
Skuohtanjárga siida, Reinbeitedistrikt 16	Karasjok	10.01.2025	132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg
Mearrasámi Árbodiehtus	Alta	08.02.2025	
Fiettar siida, Reinbeitedistrikt 22	Alta	08.02.2025	
Máhkarávju siida, Reinbeitedistrikt 16	Digitalt	18.02.2025	
Čorgaš siida, Reinbeitedistrikt 9	Tana	11.02.2025	132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn
Lágesduottar ja siskkit Čorgaš, Reinbeitedistrikt 13	Oslo	27.02.2025	
Leavvajoga ja Rástigaisa Samesiida LRS og Goahtegearret/Samenes Naturressursforbund SNF	Karasjok	06.02.2025	

2.4 Innkomne høringsuttalelser

2.4.1 Overordnet om høringsuttalelser

NVE mottok rundt 400 høringsuttalelser fra mer enn 230 aktører til sammen for alle meldingene og konsesjonssøknadene som ble sendt på høring september 2024. Mer enn halvparten (om lag 150) av aktørene omtaler én eller flere av vindkraftmeldingene eller «Kraft- og industriløft for Finnmark» generelt. Henholdsvis 18 og 15 høringsparter har sendt spesifikke innspill til 132 kV-ledningene Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg og Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn.

Overordnet har innspillene til de ulike prosjektene omhandlet reindrift, naturmangfold, friluftsliv, kulturminner/kulturmiljø og samiske interesser ut over reindrift. NVE har vurdert alle innspill og gjort tilpasninger i våre utredningskrav. Med unntak av for tema reindrift, er alle innspill som er av relevans både for vindkraftprosjektene og de to 132 kV-ledningene allerede vurdert i bakgrunnsnotatet for vindkraftverkene (NVE-ref. 202510040 / GD25-30865). Dette inkluderer også generelle innspill til «Kraft- og industriløftet for Finnmark» og forholdet til SP-artikkel 27. Vi diskuterer ikke disse på nytt i foreliggende notatet, men stiller de samme / tilsvarende utredningskrav for de to 132 kV-ledningene.

I dette notatet gjennomgår vi imidlertid andre innspill til reindrift samt innspill som er spesifikke for de to nettanleggene. Et overordnet sammendrag av disse innspillene er gitt i kapittel 2.4.2 og 2.4.3. De konkrete innspillene til ulike utredningstema er kommentert i kapittel 3.5-3.7. Vi

kommenterer ikke generelle innspill som blir dekket av de foreslåtte meldingene fra tiltakshaverne eller av NVEs generelle utredningskrav til nettanlegg. Innspill til tema som NVE ikke krever utredet er kommentert i kapittel 3.9.

I høringen ba NVE om innspill til mangler i de foreløpige konsekvensutredningene og til innholdet i utredningsprogrammene. Vi har derfor kun tatt stilling til innspill som omhandler dette. En del høringsinnspill inneholder nyttig informasjon for bruk i konsekvensutredningene. Dette kommenteres ikke her, men uttalelsene er gjort enkelt tilgjengelig for tiltakshavere og kommunene, i tillegg til den alminnelige adgangen via www.einnsyn.no.

2.4.2 Sammen drag av høringsuttalelser til 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn

NVE mottok uttalelser med spesifikke innspill til meldingen om 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn fra Lebesby og Gamvik kommuner, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Finnmark fylkeskommune, Sametinget, Direktoratet for mineralforvaltning, Mattilsynet, Forsvarsbygg, Meteorologisk institutt, FNF Finnmark, reinbeitedistrikt 13, Gamvik næringsforening, Fred. Olsen Renewables og to privatpersoner.

Flere er positive til nettforstrekning på Nordkynhalvøya, men mange er opptatt av at naturinngrep må minimeres. Sametinget vil på sin side vurdere innsigelse mot tiltaket, og én av privatpersonene har uttalt seg imot utbygging av nett.

Statsforvalteren og FNF Finnmark har gitt spesifikke innspill til utredning av naturmangfold og friluftsliv. Statsforvalteren har også bedt om utredning av landskap, klimagassutslipp fra arealbruk og vannmiljø.

Sametinget, Finnmark fylkeskommune og Jens Ingvald Olsen har pekt på at kulturminner er dårlig kartlagt i de berørte områdene. Førstnevnte to har varslet behov for arkeologiske undersøkelser.

Kommunene, Jens Ingvald Olsen og Fred. Olsen Renewables har også innspill til traseer og lokalisering av anlegg. FNF Finnmark ber om utredning av jordkabel.

Reinbeitedistrikt 13 og Statsforvalteren har gitt innspill til metodikk for utredning av reindrift. Både Sametinget og FNF Finnmark mener annen samisk utmarksbruk også må utredes.

Mattilsynet, Lebesby kommune og Direktoratet for mineralforvaltning peker på at tiltaket kommer i berøring med drikkevanns- og mineralressurser.

Statsforvalteren og Lebesby kommune har også bedt om utredning av påvirkning på lokalsamfunn inkludert samfunnssikkerhet.

2.4.3 Sammen drag av høringsuttalelser til 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg

NVE mottok høringsuttalelser med spesifikke innspill til meldingen om 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Finnmark fylkeskommune, Sametinget, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, FNF Finnmark, reinbeitedistrikt 21 og 22, Mahkarávu-siida, Skuohtanjárga siida, Lahtin siida, Karasjok flyttsamelag, Mearrasámi Arbediehtu og fem privatpersoner.

Mange av høringspartene er kritiske til eller imot ledningen. Sametinget vil vurdere innsigelse.

Sametinget og Finnmark fylkeskommune mener at det er stort potensiale for ukjente kulturminner og varsler behov for § 9-undersøkelser.

Innspill til utredning av reindrift har kommet fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Sametinget, Reinbeitedistrikt 21 og 22, Skuohtanjárga siida og FNF Finnmark.

Statsforvalteren og FNF Finnmark har gitt spesifikke innspill til utredning av naturmangfold og friluftsliv. Statsforvalteren har også bedt om utredning av landskap, klimagassutslipp fra arealbruk og vannmiljø samt utredning av samfunnssikkerhet.

Frits Tore Svane, rbd. 21 og FNF Finnmark og har bedt om vurdering av bruk av kabel i jord og/eller i tunnel.

Direktoratet for mineralforvaltning peker på at tiltaket kommer i berøring med mineralressurser.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

3.1 Innledning

Utredningsprogrammene er spesifisert i egne brev av i dag: NVE ref. 202307744-10 (132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn) og NVE-ref. 202410617-7 (132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg). Programmene er en arbeidsbeskrivelse på det som NVE krever at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind skal utrede både etter energiloven og forskrift om konsekvensutredninger når de søker om konsesjon etter energiloven.

NVE har gjennom høring av tiltakshavernes forslag til utredningsprogram mottatt og vurdert innspill til utredninger som kreves gjennomført. Det har kommet innspill til konkrete tema som kreves utredet, traséjusteringer, nye traseer og plasseringer av koblingsanlegg for tilknytning av vindkraftverk.

Vi vil i de følgende kapitlene vurdere konkrete forslag til nye utredningskrav som har kommet for nettanleggene i høringsuttalelsene. Area Nett og Fortum Nordkraft Vind sine forslag til videre utredninger og de innkomne høringsinnspillene danner, sammen med NVEs vurderinger, grunnlaget for å avgjøre hva som er beslutningsrelevante temaer. Vurderingen av temaene er inndelt på samme måte som disposisjonen i utredningsprogrammet. Det framgår der NVE stiller ulike krav til utredningene for de to prosjektene.

NVE forutsetter at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind benytter relevante tilgjengelige kilder for de ulike temaene. Vi ber også om at aktørene i nødvendig grad kontakter nasjonale og regionale myndigheter, berørte kommuner, interesseorganisasjoner, og lokale fagressurser og grunneiere i utredningsarbeidet. Alle kilder som er brukt skal framgå.

NVE legger ellers til grunn at Fortum Nordkraft Vind og Area Nett samordner kunnskapsgrunnlaget for utredningene av 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg og Reinelva og Skarvberget vindkraftverk. NVE oppfordrer også til samordning ved innhenting av informasjon gjennom direkte kontakt med reindrifta, lokalkjente og representanter for myndigheter og andre berørte parter, slik at belastningen for disse blir minst mulig.

NVE oppfordrer også til størst mulig grad av samordning mellom Area Nett og de ulike aktørene som planlegger vindkraftverk med tilknytning til 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn.

3.2 Beskrivelse av planer, kart og vedlegg til konsesjonssøknaden

NVE setter krav om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind skal beskrive de elektriske anleggene og nødvendige permanente og midlertidige hjelpeanlegg som bygg, veier og riggplasser. Både vurderte og omsøkte alternativer skal beskrives og vises på kart. Det skal også gis en overordnet beskrivelse av anleggsarbeidene.

Kapittel 2 Beskrivelse av planlagte anlegg i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) skal brukes som hjelpemiddel for å få nærmere veiledning om omfanget av krav til beskrivelse av anlegg og anleggsarbeid.

Søknaden for 132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg må inneholde en beskrivelse av metode for legging av sjøkabel over Magerøysundet. Det skal framgå om det er behov for/planlegges nedspyling, stein- og gruslegging, graving og sprenging.

3.3 Behovet for å gjøre tiltak

Behovet for å gjøre tiltak er et sentralt tema i vår konsesjonsbehandling. Behovet skal utredes med utgangspunkt i [NVEs veileder for samfunnsøkonomiske analyser av nettiltak](#) og kravene i kapittel 3 i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#).

3.4 Samfunnsøkonomiske vurderinger og tekniske forhold

3.4.1 Generelt

Søknadene skal inneholde en samfunnsøkonomisk vurdering av konsepter og tekniske løsningsvalg innenfor valgt konsept. Dette innebærer blant annet å beskrive nullalternativet og alternative konsepter, vurdere prissatte og ikke-prissatte virkninger, usikkerhet og gi en begrunnet anbefaling av valgte løsning. Utredningen skal ta utgangspunkt i [NVEs veileder i samfunnsøkonomiske analyser](#) og kravene i kapittel 4 i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#).

3.4.2 Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn

Statsforvalteren skriver at forsyningssikkerheten må utredes for de ulike alternativene. Dette dekkes av NVEs generelle utredningskrav.

Lebesby kommune skriver at effekten av lavere forbruk enn det som er inkludert i Area Nett sine meldte scenarioer også må utredes. NVE påpeker at en viktig del av vurderingen av de ulike konseptene vil være hvor mye nytt kraftforbruk og ny kraftproduksjon de tilrettelegger for, og dette skal inkluderes i søknaden for alle konseptene som utredes. Tilknytning av nytt forbruk og produksjon må være driftsmessig forsvarlig.

På Nordkynhalvøya er det meldt seks prosjekter med produksjon i størrelsesordenen fra 170 MW til 600 MW. Foreløpige beregninger fra Statnett viser at dersom Statnett sine utbyggingsplaner i transmisjonsnettet mellom Skaidi og Varangerbotn realiseres (ny 420 kV Skaidi-Lebesby, ny 420 kV Lebesby-Seidafjellet og en back-to-back⁶) kan kapasiteten til ny vindkraftproduksjon i nye Lebesby og Seidafjellet stasjoner til sammen bli rundt 590 MW. De meldte løsningene til Area vil øke kapasiteten med opptil 500 MW. NVE ber Area Nett begrunne hvorfor de ikke utreder et alternativ som tilrettelegger for tilknytning av vindkraftproduksjon helt opp til begrensningen i transmisjonsnettet.

Lebesby kommune ber Area Nett om å utrede et alternativ der dagens Kjøllefjord transformatorstasjon rives, og alt samles ved en ev. ny transformatorstasjon. Area Nett har i sin kommentar til høringsuttalelsene skrevet at de vil vurdere om dette er mulig, og i det fall legge samlokaliseringen til grunn for konsekvensutredningen. NVE ber om at Area Nett inkluderer dette i sin utredning av konsepter.

⁶ En 'back-to-back' er en komponent som kan styre kraftflyten på en ledning for å utnytte mer av kapasiteten på ledningen. Dette er altså ikke en ny ledning, men en type omformer som plasseres i en transformatorstasjon. En back-to-back i Varangerbotn, eventuelt en ny transformatorstasjon i Seidafjellet, kan styre kraftflyten på ledningen som går til Finland. Man kan utnytte mer av kapasiteten på ledningen og dermed øke kapasiteten i nettet til både ny produksjon og nytt forbruk i Øst-Finnmark.

3.4.3 Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg

Statsforvalteren skriver at forsyningssikkerheten må utredes for de ulike alternativene. Dette dekkes av NVEs generelle utredningskrav.

3.5 Alternativer for traseer og stasjonsalternativer

I høringen av meldingene har NVE mottatt innspill på de foreslåtte og vurderte traseene og alternativer for transformatorstasjoner og koblingsanlegg, samt innspill om nye og justerte traseer. Forslag om nye ledningstraseer inkluderer også bruk av jord- og sjøkabler. Tiltakshaverne har vurdert noen av innspillene i sine svar på høringsuttalelsene. Svarene er kommentert der det er relevant.

NVE forutsetter at Area Nett har tett dialog med de ulike vindkraftaktørene for å avklare hva som er de mest samfunnsmessig rasjonelle tilknytningspunktene for vindkraftverkene. Dette gjelder gjennom hele utredningsprosessen slik at ev. justeringer av tilknytningspunkter og -løsninger koordineres mellom Area Nett og vindkraftaktørene innen konsesjonssøknadene for nett og produksjon sendes til NVE.

NVE presiserer at de alternativene vi ber om at skal utredes, ikke nødvendigvis må omsøkes. Area Nett og Fortum Nordkraft Vind må selv avgjøre og begrunne de løsningene de velger å søke om. Dersom noen av alternativene vurderes å ha så store ulemper at de ikke er realistiske, kan disse tas ut av det videre utredningsarbeidet. Det skal da begrunnes hvorfor disse alternativene er tatt ut.

3.5.1 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn

Transformatorstasjoner

NVE ber om at Area Nett utreder en utvidelse av dagens Adamselv og Mehamn transformatorstasjoner, samt ny Kjøllefjord transformatorstasjon som meldt.

Vi viser til at NVE sendte innstilling for ny 420 kV ledning Skaidi–Lebesby til Energidepartementet 10. februar 2025. Der anbefalte vi at Statnett bygger ny transformatorstasjon i Landersfjord nær dagens Adamselv transformatorstasjon. Samtidig har Statnett også søkt om en alternativ plassering av ny transformatorstasjon i Adamsfjorddalen. Vi legger til grunn at Area Nett utreder en samfunnsøkonomisk rasjonell tilknytning til det alternativet som ev. får konsesjon av Energidepartementet.

Koblingsanlegg/T- avgreining og ledningstraseer

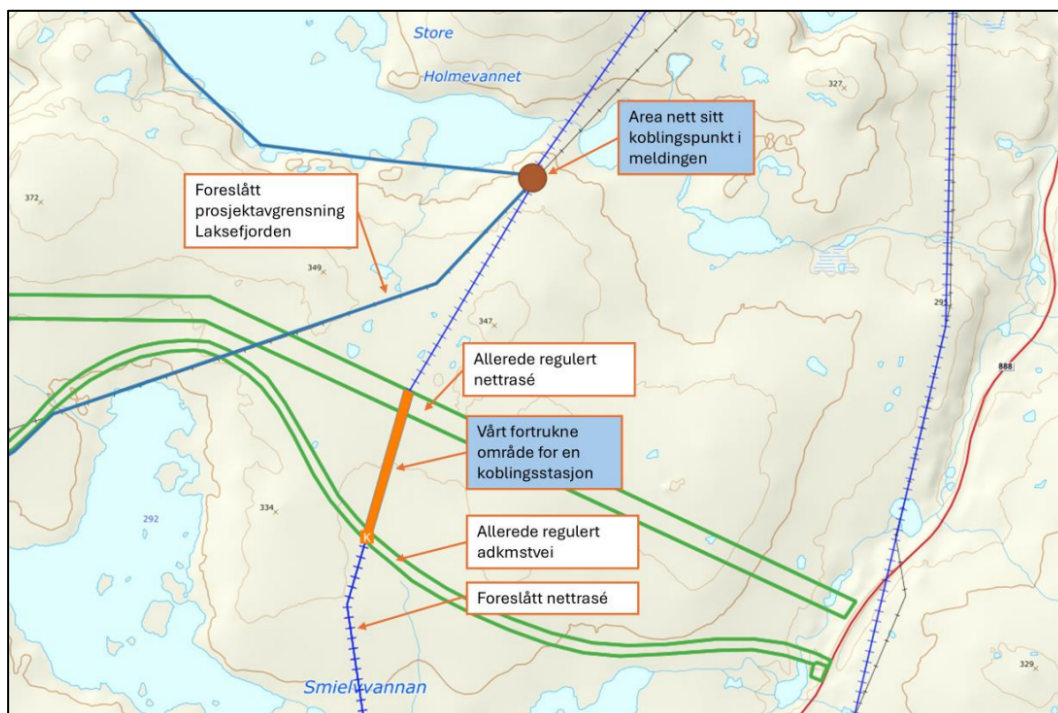
NVE ber Area Nett om å utrede koblingsanlegg og T-avgreining som meldt.

Vi ber i tillegg om at alternative plasseringer av de to koblingsanleggene Laksefjorden og Futelva utredes i tråd med forslag fra Fred. Olsen Renewables og Fortum Nordkraft Vind som beskrevet under.

Fred. Olsen Renewables har foreslått at Laksefjorden koblingsstasjon plasseres lenger sør enn det som Area Nett har meldt. Begrunnelsen er at denne plasseringen ligger nærmere kommunalt regulerte traseer for nettilknytning og atkomstvei for kraftverket, se figur 7. Area Nett har i sin kommentar til uttalelsen sagt at de vil arbeide tett med Fred. Olsen Renewables for å sikre omforent plassering av Laksefjorden koblingsanlegg.

NVE presiserer at plasseringen av nettanlegg ikke vil fastsettes av kommunen etter plan- og bygningsloven, men av NVE etter energiloven. Vi ber likevel om at Area Nett utreder plasseringen i samråd med vindkraftaktøren.

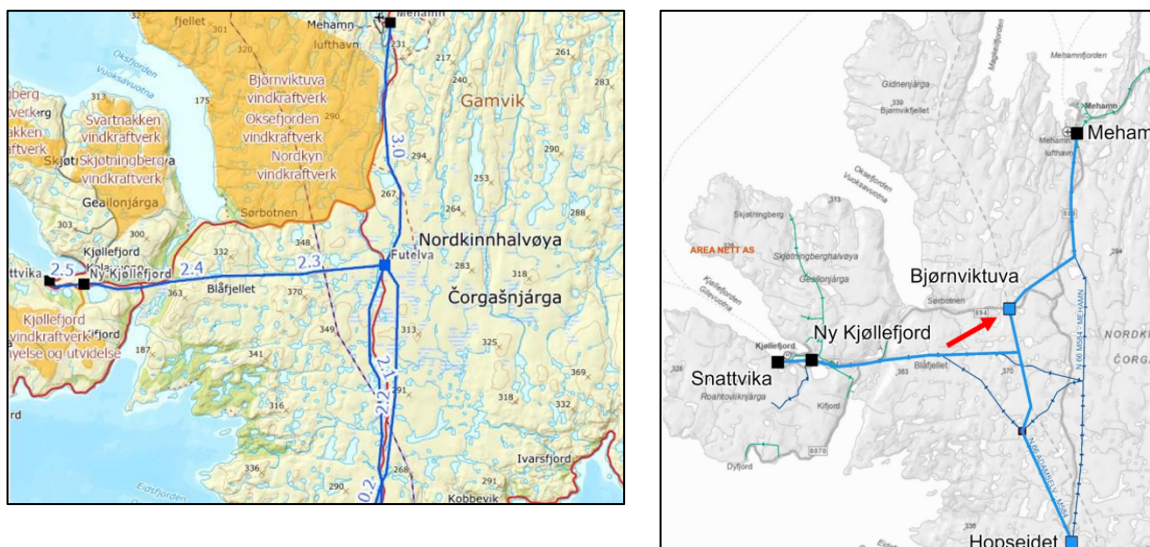

Figur 7. Fred Olsen Renewables forslag til område for plassering av Laksefjorden koblingsanlegg vist med oransje strek.

Fortum Nordkraft Vind har i meldingen for Bjørnviktuva vindkraftverk i samråd med Area Nett beskrevet en alternativ løsning for 132 kV ledning Adamselv–Lebesby–Mehamn, se figur 8.

Løsningen innebærer at koblingsanlegget plasseres i utkanten av vindkraftverkets planområde ved fv. 894, som er lenger nord enn tilknytningspunktet Futelva. Dette punktet er dermed nærmere også for de to vindkraftprosjektene Nordkyn (Statkraft Energi AS) og Oksefjorden (H2Carrier AS) som er overlappende med Bjørnviktuva. Løsningen innebærer også en annen trasé for 132 kV-ledningen inn- og utfra koblingsanlegget enn det som er meldt av Area Nett.

NVE ber om at Area Nett utreder plasseringen av koblingsanlegg og endringene av ledningstrasé dette medfører i forhold til løsningen beskrevet i Area Netts melding. NVE forutsetter at Area Nett også har dialog med tiltakshaverne for Bjørnviktuva, Nordkyn og Oksefjorden vindkraftverk om denne løsningen. NVE ber også Area nett om å utrede hensiktsmessige justeringer av ledningstraseene inn og ut fra koblingsanlegget.

Figur 8. Kartet til venstre lokalisering av Futelva koblingsanlegg og ledningstraseer meldt av Area Nett. Kartet til høyre viser alternativ lokalisering av Futelva koblingsanlegg (rød pil) og ledningstraseer meldt av Fortum Nordkraft Vind på vegne av Area Nett.

Jens Ingvald Olsen har anmodet om at ledningen ikke legges nærmere deres fritidsbolig i Oksvågveien 135. Til dette har Area Nett kommentert at anmodningen tas til orientering, og at det vil bli gjort en samlet vurdering av hva som er den beste traseen i det videre arbeidet.

NVE støtter denne vurderingen. Vi viser til at vi stiller flere utredningskrav som skal avdekke virkninger for nærmiljø, bl.a. utredning av elektromagnetiske felt og visuelle virkninger. Vi legger samtidig til grunn at tiltakshaver planlegger for å redusere ev. ulemper der disse kan oppstå også for hytteeiere, og at dette vil gjelde både i søknadsfase og i forbindelse med detaljplanlegging av en kraftledning i etterkant av en konsesjonsbeslutning.

Gamvik og Lebesby kommune ber om at ny ledning bygges i eksisterende ledningstrasé for å minimere naturinngrep. Area Nett har i sin kommentar sagt at dette ikke er mulig ettersom dagens ledning må være i drift inntil ny ledning er ferdig bygd. NVE støtter denne vurderingen.

Jordkabel som alternativ til luftledning

FNF Finnmark mener det må utredes et alternativ med jordkabler i stedet for luftstrekk, både langs hele traseen og spesielt der dette kommer i konflikt med viktige hekke- og livsbiotoper for rødlistede arter. De ber også om en forklaring på hvordan nedgravde kabler kan gi større areal- og miljøinngrep enn luftspenn. Area nett har i sin kommentar til uttalelsen vist til prinsippene i Nettmeldingen, Meld. St. 14 (2011-2012). De vil i tråd med NVEs krav vurdere jordkabel som alternativ til luftledning og ellers foreslå kabling på omsøkt ledning eller underliggende nett i særlig utsatte områder.

Jf. Stortingsmeldingen, skal det som hovedregel bygges luftledninger på spenningsnivå mellom 22 og 300 kV, men ledningen kan bygges som kabel der:

- Luftledning er teknisk vanskelig eller umulig.
- Luftledning gir særlig store ulemper for bomiljø og nærfriluftsområder der det er knapphet på slikt areal, eller der kabling gir særlige miljøgevinster.
- Kabling kan gi en vesentlig bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning

- Kabling av eksisterende regionalnett kan frigjøre traseer til ledninger på høyere spenningsnivå og dermed gi en vesentlig reduksjon i negative virkninger av en større ledning, eller oppnå en vesentlig bedre trasé for den større ledningen
- Kablingen er finansiert av nyttehavere med det formål å frigjøre arealer til for eksempel boligområder eller næringsutvikling, samtidig som bruk av kabel for øvrig er akseptabelt ut fra andre hensyn

NVE ber om at Area Nett vurderer jordkabel som alternativ til luftledning i tråd med nevnte stortingsmelding. Dersom luftledning vurderes som rasjonelt, ber vi om at Area Nett utreder denne iht. kravene i NVEs veileder for søknad om anleggskonsesjon. Dette vil jf. NVEs krav også omfatte en beskrivelse av omfanget av inngrepet.

3.5.2 132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg

Meldte ledningstraseer, transformatorstasjoner og koblingsanlegg

NVE ber om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind utreder alle ledningstraseer (inkl. sjøkabel over Magerøysundet) som meldt.

NVE ber også om utredning av meldte transformatorstasjoner (oppgradering av dagens stasjoner i Sortvika, ved Repvåg kraftstasjon, Vesterpollen og Veidnes) og koblingsanlegg for tilknytning av Reinelva og Skarvberget vindkraftverk.

Totalløsning med konsesjonssøkt ledning Skaidi–Smørfjord II

NVE behandler som tidligere nevnt konsesjonssøknaden for ny 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord II. Denne er omsøkt i en trasé som på en om lag 2,5 kilometer lang strekning ut fra Skaidi transformatorstasjon går lenger nord enn dagens 66 kV-ledning, før den går parallelt med 66 kV-ledningen fram til Smørfjord transformatorstasjon. Hensikten med avviket fra dagens trasé er å unngå konflikt med et gjerdeanlegg for reindrifta i dette området. Meldt trasé for Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg går på denne strekningen parallelt med 66 kV-ledningen. Både dagens og planlagte ledninger går med noe avstand til E6.

NVE konstaterer at Area Nett planlegger med stor grad av samlokalisering av sine egne anlegg, men at dette samtidig betyr at traseene går i noe avstand fra E6 som er et annet vesentlig inngrep i området. Traseene ut ifra Skaidi gir mer direkte inngrep i rbd. 22 sitt sommerbeite enn en trasé langs E6 som er omtrentlig grense mellom distrikt 21 og 22. Både E6 og ledningstraseene krysser også flyttleier for rbd. 21. Distrikt 21, som flytter forbi Skaidi mener at det må vurderes jordkabel på strekningen med flyttleier.

NVE legger til grunn at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind ser meldt ledning i sammenheng med omsøkt ledning Skaidi–Smørfjord, og mener at de må vurdere en løsning som samlet sett gir minst mulig påvirkning på reindrifta spesielt på strekningen med reinbeite og flyttleier mellom Skaidi transformatorstasjon og til kryssingen av E6 ved Håttirjávri, herunder jordkabel som alternativ til luftledning (se neste punkt). Vi legger også til grunn at Area Nett, dersom dette kan være mer hensiktsmessig, kan søke om traséendring for omsøkt 132 kV Skaidi II–Smørfjord dersom utredningene viser at dette kan gi en bedre totalløsning

Alternative løsninger med sjø- og jordkabel

FNF Finnmark mener det bør utredes jordkabel langs vei. NVE ber om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind vurderer jordkabel som alternativ til luftledning i tråd med kravene til tilsvarende utredning som beskrevet for 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn (kapittel 3.5.1).

Tore Svane har foreslått at kryssing av Magerøysundet kan skje med kabel gjennom Nordkaptunnelen og at luftspenn over Gulgamm,- og Svartfjellet samt Kobbholdalen heller bygges som jordkabel og kabel i Veidnesbrua mellom transformatorstasjon på Veidnes og Trollvannet.

NVE ba Area Nett om å kommentere løsningen, og Area Nett har svart at de vil se på flere løsninger for å bygge ledning rundt Kobbholdalen. Foreløpig er det vurdert andre ilandføringspunkter for sjøkabelen, samtidig som det må tas hensyn til at Veidnes transformatorstasjon skal ha tosidig forsyning. NVE ber Area Nett om å vurdere og ev. utrede en slik løsning.

NVE ber også, som nevnt over, om at det gjøres en vurdering av kabling av ny ledning på strekningen mellom Skaidi transformatorstasjon og fram til kryssingen av E6 ved Håttirjåvri.

3.6 Tiltakets virkninger for miljø og samfunn

NVE vil i de følgende kapitlene vurdere konkrete forslag til nye utredningskrav som har kommet i høringsuttalelsene.

3.6.1 Generelle krav til konsekvensutredningen

NVE viser i utredningsprogrammet til Miljødirektoratets håndbok [Konsekvensutredninger for klima og miljø \(M-1941\)](#) som er anerkjent metodikk for flere av temaene som inngår i utredning av virkninger for miljø og samfunn iht. forskrift om konsekvens-utredninger. Vi viser også til metodikken i Vegdirektoratets [Håndbok V712 Konsekvensanalyser](#) som kan brukes til støtte for enkelte andre relevante tema som ikke omfattes av M-1941. Vi krever at utredningene skal gjennomføres av kompetente fagpersoner, og legger til grunn at disse utøver godt faglig skjønn for å tilpasse omfang av utredningene for å framskaffe informasjon som er beslutningsrelevant. Eventuelle avvik fra anerkjent metodikk må begrunnes.

Utredningene skal omfatte en vurdering av samlede virkninger av tiltaket og andre eksisterende, godkjente eller planer eller tiltak. Samlede virkninger skal inngå i fastsatt konsekvensgrad i tråd med metodikken i M-1941. Statsforvalteren og flere andre høringsinstanser mener imidlertid at de samlede virkningene av alle prosjektene innenfor «Kraft- og industriløftet» må utredes.

Area Nett og Fortum Nordkraft Vind har kommentert dette med at de legger opp til en vurdering av samlede virkninger for Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg og vindkraftverkene Reinelva og Skarvberget ettersom disse tre tiltakene vil utredes samtidig og med de samme rådgiverne. De peker imidlertid på at det ikke vil være mulig å vurdere samlet belastning av alle prosjekter innenfor «Kraft- og industriløftet» ettersom dette vil kreve at konsekvensutredningen for alle tiltakene foreligger. De peker på at det heller ikke vil gi et reelt bilde av konsekvensene, da alle tiltakene ikke vil bli realisert, og mener det er opp til konsesjonsmyndigheten å gjøre denne vurderingen.

NVE stiller ikke krav om at alle tiltakene skal inngå i utredningen av samlede virkninger. Vi stiller imidlertid krav om at utredning av samlede virkninger skal omfatte vindkraftprosjekter med influensområder som overlapper med regionalnettanleggene samt Statnetts prosjekter 420 kV Skaidi–Lebesby og, for 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg, 420 kV Lebesby–Seidafjellet.

NVE mener at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind har et godt utgangspunkt for å vurdere samlede virkninger av 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg, Reinelva og Skarvberget vindkraftverk.

NVE er enig med tiltakshaverne i at en slik vurdering er mer komplisert for 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn, hvor det planlegges langt flere vindkraftverk enn det som vil være aktuelt å

bygge, og hvor det på utredningstidspunktet sannsynligvis vil være uklart hvilke(t) prosjekt som ev. kan gis konsesjon. Vurderingene av samlede virkninger må derfor knyttes til (1) de mest mulig sannsynlige kombinasjonene av anlegg; (2) de mulige kombinasjonene som gir særlige store samlede virkninger.

3.6.2 Arealbruk og forholdet til andre planer og vern

NVE krever iht. vår praksis at Area Nett og Nordkraft Vind i konsesjonssøknadene gjør rede for arealbruk og forholdet til andre planer og vern.

3.6.3 Reindrift

Det er mange høringsinstanser som har uttalt seg om hvordan reindrift bør utredes, og det er en del felles punkter som går igjen. Mange har uttalt seg generelt, uten å skille på om utredningen skal gjelde vindkraft eller nettsaker. Vi vil derfor gå gjennom temaet punktvis, med mindre vekt på hvilken høringsinstans som har uttalt hva.

Metodikk

Flere parter er opptatt av hvilken metodikk som skal brukes for å utrede konsekvenser for reindrift. Statsforvalteren mener det er relevant å se til Statens vegvesens metodikk (V712 fra 2018) og Miljødirektoratets håndbok M-1941, og nevner også veileder for reindrift og plan- og bygningsloven (2022), særlig om reindriftslovens § 22 om flyttleier. FNF Finnmark mener på generelt grunnlag at utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk.

Flere reinbeitedistrikter mener at SVs V712 ikke er tilstrekkelig, og at denne i så fall må suppleres med tillegg og presiseringer. Flere parter, særlig Sametinget, viser til NIBIOs arbeid med ny metodikk for reindriftsutredninger, og mener NVE enten må bruke denne, eller supplere med innhold herfra.

NIBIO har fått i oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet om å utforme en egen metodikk for konsekvensutredning av reindriftsinteresser. Oppdraget er en del av regjeringens [«Tiltakspakke for reindrift og energi»](#) fra desember 2023. NVE har fått opplyst at arbeidet med å fastsette ny metodikk fortsatt vil ta tid etter at NIBIOs rapport er levert. Prosessen for det videre arbeidet er ikke avklart, samtidig forutsettes det fremdrift på konsesjonsprosessene utfra målsetningene i regjeringens «Kraft- og industriløft for Finnmark». NVE kan derfor ikke vente med å fastsette utredningsprogrammet. Dette er avklart med Energidepartementet.

Vi har imidlertid gjort viktige justeringer i den praktiske fremgangsmåten i Statens vegvesens håndbok V712, særlig når det gjelder medvirkning. Disse presiserer forutsetningene for utrederne og legger til rette for en del forbedringer som svarer ut noen av premissene bak NIBIOs arbeid.

Kunnskap og forskning.

Flere av partene kommenterer spesielt forholdet til tradisjonell erfaringsbasert kunnskap. For eksempel skriver Statsforvalteren at tradisjonell kunnskap skal vektlegges og anerkjennes i like stor grad som forskningsbasert kunnskap. Sametinget skriver at utredningen må bygge både på forskning, forvaltningskunnskap, forvaltningsdata og samisk urfolkskunnskap. Amnesty anbefaler utredning som inkluderer tradisjonell kunnskap, mens distrikt 9 skriver at utredningen skal basere seg på relevant erfaringsbasert kunnskap.

I utredningsprogrammet ber NVE om en kortfattet oppsummering av eksisterende kunnskap om kraftledninger og rein, og presiserer at denne skal inkludere eventuelle erfaringer med dagens

kraftledninger fra direkte berørte utøvere. Videre presiserer vi at erfaringsbasert og tradisjonell kunnskap skal vurderes sammen med annen dokumentasjon. Vi setter likevel ikke noe krav til at den skal «vektlegges og anerkjennes i like stor grad».

NVE mener det ikke er naturlig å legge videre føringer for hvor mye tradisjonell erfaringsbasert kunnskap skal vektas i forhold til forskningsbasert kunnskap. Det er et grunnleggende prinsipp i en konsekvensutredning at vurderingene skal gjøres av en uavhengig fagperson. Kvalitet og relevans på både tradisjonell og forskningsbasert kunnskap vil variere mellom saker og situasjoner, og ulike typer kunnskap skal vektlegges av utrederne i konsekvensvurderingen.

Reindriftens arealbruk og kart

Både Statsforvalteren og flere av reinbeitedistriktene peker på at reindriftskartene i «Kilden»⁷ ikke er oppdaterte, og dermed ikke viser distriktenes bruk i dag korrekt. Statsforvalteren presiserer at kartene må ses i sammenheng med distriktenes egen distriktsplan, og understreker behovet for direkte dialog med distrikt og/eller siida. Distrikt 9 mener at kartene må operere med samiske stedsnavn som reindriftsutøverne kjenner.

NVE er kjent med at arealbrukskartene på Kilden ikke er oppdatert, og at ansvaret for å holde disse oppdatert er i ferd med å bli overført til distriktene selv. Da dette kan ta noe tid har NVE presisert at informasjonen i kartene skal suppleres gjennom direkte kontakt med relevant distrikt eller siida. Distriktsplanene skal også brukes som kilde til informasjon.

Påvirkning

I tillegg til den direkte påvirkningen fra anleggene, er flere parter spesielt opptatt av at også indirekte virkninger eller følgekonskvenser blir vurdert. Dette kan være økt press på nabodistrikter og fare for sammenblanding av flokker, økt beitepress på andre beiter enn de som er direkte berørt, og virkningene på dyrehelse og dyrevelferd over tid, blant annet. Distrikt 16 blir berørt av 132 kV ledningen Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg via en flyttkorridor som mange siidaer bruker til flytting over et kort tidsrom. De er spesielt opptatt av at anleggene ikke må forstyrre flyttesystemet.

NVE har spesifisert i utredningsprogrammet at både direkte og indirekte virkninger skal vurderes, også for arealet som brukes i andre deler av året. Det er lagt særlig vekt på at flyttleier utredes. Videre er det presisert at eventuelle følgekonskvenser for nærliggende reindriftsenheter også skal beskrives og vurderes. Endringer som skyldes klimaendringer skal også tas med.

Samlede virkninger

Mange parter er opptatt av hvordan de samlede virkningene for et reinbeitedistrikt skal defineres og utredes. Mahkaravju siida skriver at det må sikres en helhetlig oversikt over tidligere inngrep og hindringer på flyttleien som blir berørt. Statsforvalteren og Sametinget nevner spesielt at andre aktuelle energiinngrep (vindkraftverk, kraftledninger) må vurderes. Flere parter mener at både gjennomførte og kommende, planlagte inngrep må regnes med. Sametinget har også konsultert med NVE om bl.a. dette punktet.

Flere av distriktene spesifiserer at tidligere inngrep ikke bare skal listes opp, men skal beskrives og vurderes. Distrikt 9 kommenterer at det skal være en helhetlig vurdering som gjør rede for distriktets faktiske situasjon, mens Skuohtanjarga siida kommenterer at målet er å si noe om

⁷ «Kilden» (kilden.nibio.no) er NIBIOs hovedkartløsning, og den viktigste inngangen til reinbeitedistriktenes arealbrukskart

reindriftens motstandsdyktighet for nye inngrep. Noen av distriktene er opptatt av at også den menneskelige belastning og psykososiale virkninger skal vurderes, også for barn og unge, og hvordan dette kan påvirke deres valg av levevei.

Flere tar også opp klimaendringer, og hvordan dette både påvirker dagens situasjon og behovet for fleksibilitet i framtiden. Distrikt 9 viser til Samerådets rapport «Klimaendringer i Sápmi – en oversikt og veien videre». Rovdyrbelastning er også nevnt.

NVE har presisert i utredningsprogrammet at samlede virkninger skal inkludere både eksisterende, gjennomførte inngrep og planlagte inngrep, og presisert at planer må være vedtatt eller godkjent. Virkningene av tiltak som påvirker reindriften skal beskrives. NVE mener det samtidig må være klart at utreder ikke har en full utredningsplikt for andre tiltak enn den som konsekvensutredningen gjelder. NVE har også presisert at det i tillegg må gjøres en vurdering av samlede virkninger der også andre nærmere spesifiserte nett- og vindkrafttiltak som ikke er vedtatt inngår jf. kapittel 3.6.1.

NVE har også tatt inn en presisering av at helseeffekter skal vurderes, hvor psykososial belastning vil være et naturlig tema. Konsekvenser for barn og unge skal også vurderes.

NVE har presisert at forventninger rundt fremtidige klimaendringer skal diskuteres spesielt. Når det gjelder rovdyr som del av totalbelastningen for reindriftsnæringen er dette lagt inn som et moment i utredningsprogrammet.

Avbøtende tiltak

Statsforvalteren mener at avbøtende tiltak som foreslås må være relevante og realistiske, og i tråd med tradisjonell reindrift. Landbruksdirektoratet er opptatt av at avbøtende tiltak skal være konkrete, og mener også at de ikke skal avvike fra tradisjonell drift. Direktoratet peker også på at tiltak skal være diskutert og avklart med reindrifta.

NVE mener at det er viktigere at reindriftsenheten på stedet er enig i at det er et godt avbøtende tiltak, enn at det er i tråd med tradisjonell drift. NVE har derfor ikke spesifisert at avbøtende tiltak skal være i tråd med tradisjonell drift, men at de skal være diskutert med reindriften. Det spesifiseres i utredningsprogrammene at det ved «forslag til avbøtende tiltak som avviker fra tradisjonell nomadisk reindrift, skal [...] fremgå tydelig hvordan dette vurderes av de berørte reindriftspartene».

Medvirkning og involvering

Mange av høringspartene, blant annet Statsforvalteren, Sametinget og mange av reinbeitedistriktene legger vekt på at utredningen må skje i nær kontakt med berørte reindriftsutøvere. NVE har valgt å spesifisere i flere punkter hvordan medvirkningen skal sikres.

Tidsbruk og rutiner

Flere legger vekt på at reindriftas deltagelse skal være reell og effektiv, og at de skal sikres mulighet til å svare selv om de har svært arbeidsintensive perioder.

NVE presiserer i utredningsprogrammet at tiltakshaver skal ta initiativ til et systematisk samarbeid med reindriftsnæringen, og skal involvere hver enkelt siida med mindre det er avklart at kontakten kan ivaretas av distriktet. Det er også presisert i utredningsprogrammet at reindriften skal ha reell mulighet til å delta og få rimelig tid til å svare på henvendelser. NVE har ikke fastsatt konkrete rutiner for kontakt, da hver reindriftsenhet vil kunne ha ulike behov, men i programmet spesifiserer vi at dette skal avklares med enheten tidlig i prosessen.

Forutsetninger for samarbeid

Flere aktører er opptatt av økonomisk kompensasjon til distrikter/siidaer for deltakelse i prosessen. Vi er kjent med at tiltakshaverne har inngått eller jobber med prosessavtaler med reindriftsaktørene der slik finansiering er ett element. NVE er positive til at det inngås slike avtaler, og har satt krav i utredningsprogrammene om at reindriftsutøverne får dekket kostnader på en måte som gjør det mulig å delta aktivt i prosessene.

Utreders kompetanse, språk

Mange av partene, deriblant Statsforvalteren, Sametinget, FNF og flere av reinbeitedistriktene skriver at utreder må ha god kunnskap og kompetanse når det gjelder reindriftsfaget. Flere presiserer at utreder også må ha kunnskap om samisk språk og kultur, og bør ha praktisk erfaring eller knytte til seg en person med praktisk erfaring.

Amnesty viser til ILO-konvensjonen og mener at det bør være enighet mellom tiltakshaver og samiske rettighetshavere om valg av utreder. Sametinget mener at både valg av utreder og hvordan utredningen gjennomføres må skje etter avtale med Sametinget og berørt reinbeitedistrikt. Flere av distriktene uttrykker noe lignende, enten at partene bør bli enige om utreder, eller at tiltakshaver skal følge innspill fra reindriften ved valg av utreder.

NVEs merknad

NVE forutsetter gjennom hele konsekvensutredningen at utredningene gjøres av fagpersoner med kompetanse på det konkrete faget. Samisk er reindriften arbeidsspråk. I tillegg til forkunnskap om reindriften, har vi spesifisert at utreder enten må beherske tilstrekkelig samisk til å forstå stedsnavn og begreper, eller innhente bistand fra en samisktalende person med erfaring fra reindriften til dette.

Når det gjelder valg av utreder mener NVE at det alltid er en fordel om utreder har tillit hos alle parter. NVE mener derimot at det ikke vil være rimelig å sette enighet om utreder som et krav i utredningsprogrammet. NVE forholder seg til den alminnelige forutsetningen i gjeldende lovverk og i anerkjent internasjonal praksis for konsekvensutredninger, der alt ansvar for utredning av konsekvenser fra egen virksomhet (finansiering, bemanning, kvalitetssikring etc.) ligger på den som skal gjennomføre et tiltak. I dagens lovverk er det også tydeliggjort at konsekvensutredningene skal gjennomføres av fagpersoner med relevant kompetanse på det konkrete faget. Vi mener at den tydeligere presiseringen av hva som skal utredes sammen med kravene til involvering av reindriftsinteressene, gir et godt utgangspunkt for at utrederne leverer et etterprøvbart og relevant beslutningsgrunnlag.

Gjennomsyn

Flere av partene mener at reindriften skal ha en mulighet til å gjennomgå resultatet av konsekvensutredningen, med noe varierende ordlyd og vektlegging. Statsforvalteren mener at reindriften bør involveres for å kunne kvalitetssikre innholdet, mens distrikt 9 skriver at distriktet skal kvalitetssikre både beskrivelsen av arealbruk og vurderingene. Enkelte parter mener det må sikres mulighet for en tredjepartsvurdering dersom det ikke oppnås enighet mellom reindriften og utreder.

I utredningsprogrammet har NVE satt som krav at reindriften skal få delene som de selv har bidratt til, til gjennomsyn og kommentar, med en bestemt tidsfrist. Dette innebærer ikke at vurderingene skal godkjennes av reindriften, eller at utreder og reindriften må komme til enighet. Som nevnt over mener NVE at det er et grunnleggende prinsipp i en konsekvensutredning at vurderingene skal gjøres av en uavhengig fagperson, som ikke har interesser i utfallet av saken. Det er derimot viktig

at reindriftens meninger blir synliggjort, og vi har derfor presisert at eventuelle uenigheter skal komme tydelig fram i utredningen.

Det er et krav i forskrift om konsekvensutredninger at konsekvensutredningen skal inneholde en vurdering av de viktigste usikkerhetsfaktorene i utredningen. NVE har også presisert dette i utredningsprogrammet, herunder at vurderingen bl.a. må omfatte kunnskapsgrunnlaget. NVE vurderer også usikkerheten i vurderingen basert på høringsinnspill og egne faglige vurderinger.

NVE er uenige i at det skal legges til rette for uavhengige tredjepartsvurderinger («second opinion») i utredningsprogrammene. NVE mener dette er en forutsetning som det ikke er naturlig å legge som premiss, og at det heller bør prioriteres å stille strenge krav til de ordinære utredningene. Samtidig har konsesjonsmyndigheten hele tiden anledning til å be om slike tredjepartsvurderinger dersom utredningene er utilfredsstillende. Dette vil bli vurdert nærmere av NVE i hver enkelt sak.

Frister

Flere av distriktene kommenterer spesielt at det må settes av nok tid for reindriften til å gå gjennom resultatet av utredningen før den ferdigstilles (se også punktet om tidsbruk og rutiner). Noen parter foreslår fire eller fem uker som en minimumsfrist, mens andre mener at en frist ikke bør fastsettes i et utredningsprogram, men heller avtales direkte mellom utreder og reindriften.

NVE mener at det viktigste er en dialog mellom utreder og reindriften som fører til at det blir et godt samarbeid. Samtidig mener NVE at det øker forutsigbarheten for begge partene dersom det er satt noen forventninger om framdrift. NVE vil derfor holde fast ved at reindriften skal ha resultatet av utredningen til gjennomsyn med en svarfrist, som er fastsatt til minimum 3 uker. Vi presiserer samtidig at det skal tas hensyn til spesielt arbeidsintensive perioder. Andre frister kan avtales direkte om begge parter er enige.

Innspill og merknader til den enkelte melding

132 kV Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg

Både Statsforvalteren og de berørte distriktene er opptatt av utreder også har kontakt med siidaer eller distrikter som flytter gjennom området, og at utredningen må ha særskilt fokus på høstflyttingen forbi Skaidi transformatorstasjon. Distrikt 21, som flytter forbi Skaidi, skriver at de samlede konsekvensene av ledninger som krysser flyttleien må vurderes, og at det må vurderes jordkabel på strekningen.

Utredningsprogrammet spesifiserer at det skal beskrives spesielt hvordan trekk- og flyttleier berøres. For denne meldingen har NVE også spesifisert at utreder skal involvere alle siidaene som bruker flyttleier som blir berørt av ledningen. Tiltakshaver Area Nett har også bekreftet dette.

NVE stiller krav om at jordkabel skal vurderes, se kap. 3.5.2.

132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn

Landbruksdirektoratet støtter at det skal utarbeides en felles konsekvensutredning for Nordkyn, og skriver at områder hvor vindkraftverk og kraftlinjer overlapper eller berører de samme reinbeitedistriktene, bør så langt som mulig utredes og sees i sammenheng.

NVE legger opp til at det skal utarbeides en felles konsekvensutredning for enkelte temaer for overlappende vindkraftprosjekter. NVE stiller ikke krav til en felles konsekvensutredning for kraftledninger og vindkraftverk, men oppfordrer tiltakshavere til å inngå samarbeid der det er hensiktsmessig og viser også til kapittel 3.1.

3.6.4 Samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk (meahcásteapmi)

NVE krever utredning av tiltakenes påvirkning på samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk. Vi legger til grunn de samme kravene som framgår av utredningsprogrammene som ble fastsatt for vindkraftprosjektene.

Vi har i utredningsprogrammet stilt krav til at det skal innhentes informasjon fra relevante kilder som er representative for samiske interesser i området. Vi viser i den forbindelse bl.a. til at Naturvernforbundet i Finnmark har publisert rapporten «Sieiddeduottar - en rapport om kulturminner og åndelighet»⁸, som tar for seg områdene som er planlagt utbygd for Skarvberget og dels Reinelva vindkraftverk, og at denne er relevant også som kilde til kunnskap for utredning av 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg. Vi viser også til høringsuttalelser fra Mearrasámi Arbediehtu med henvisninger til andre kilder.

3.6.5 Naturmangfold på land

NVEs krav til utredning av naturmangfold er i hovedsak sammenfallende med kravene stilt til utredningene for vindkraftprosjektene, og er begrunnet i bakgrunnsnotatet for disse. Under kommenterer vi direkte innspill om utredning av kraftledningene fra Statsforvalteren.

Fugl og verneområder

Statsforvalteren mener at trekkruiter for fugl må tas med i vurderingen av virkninger for verneområder jf. naturmangfoldloven § 49. I sin uttalelse peker Statsforvalteren på en rekke naturreservater der fugl er en del av verneformålet, og at begge kraftledningene potensielt krysser viktige trekkruiter. Statsforvalteren mener det finnes en viss kunnskap om de nasjonale trekkrutene, mens regionale og lokale trekkruiter må kartlegges ettersom det er lite kunnskap om disse. Statsforvalteren peker også på at ledningene berører kjente og/eller sannsynlige leveområder for ulike rovfuglarter som snøugle (EN), jaktfalk (VU), fjellvåk, kongeørn og havørn samt trekkruiter for sjøfugl og dverggås (CR). Statsforvalteren mener at kartlegging av fuglefaunaen, herunder trekkruiter- og mønstre, bør samordnes med de meldte vindkraftverkene på Nordkynhalvøya.

Area Nett og Fortum Nordkraft Vind har i sin kommentar til høringsuttalelsen sagt at de vil samordne utredning av fugl for 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg med Reinelva og Skarvberget vindkraftverk. Area Nett vil så langt det er mulig samordne og fortløpende innhente kunnskap om fugl som skaffes til veie i de andre utredningene som skal gjennomføres for vindkraftverkene på Nordkynhalvøya. De vil fokusere på kartlegging av lokale fugletrekk og hekkelokaliteter for sensitive arter som forventes å bli berørt. Kartlegging over flere år vil i vesentlig grad forsinke framdriften i prosjektene, og tiltakshaverne oppfordrer derfor NVE til å vurdere behovet for supplerende kartlegging etter at søknaden er sendt inn.

NVE mener det er relevant å vurdere påvirkning på verneformålet for naturreservater der en ledning kan gi vesentlige virkninger på bestanden av fugl innenfor disse. Vi understreker imidlertid at utredningen må stå i rimelig forhold til tiltakets mulige påvirkning og hva som kan utredes av en tiltakshaver for et prosjekt. Vi peker også på at begge ledningene er meldt med stor grad av parallelføring til eksisterende ledninger og/eller vil erstatte ledninger på enkelte strekninger.

Vi legger likevel til grunn at det i lys av et mangelfullt kunnskapsgrunnlag skal gjennomføres kartlegging av fugl i felt, og at denne suppleres med vurderinger av hva som er sannsynlige trekkruiter gjennom influensområdet (lokalt, regionalt og nasjonalt) og øvrige funksjonsområder. Vi

⁸ [Sieiddeduottar.pdf](#)

understreker også at det må gjøres en vurdering av kunnskapsgrunnlaget og behov for ev. oppfølgende kartlegginger enten før en konsesjonsbeslutning eller som grunnlag for å vurdere avbøtende tiltak også i etterkant av en konsesjonsbeslutning.

Pattedyr

Statsforvalteren skriver at tiltaksområdene har stort potensial for reetablering av fjellrev (sterkt truet og prioritert art) og er leveområde for jerv (EN), gaupe (EN), hare (NT) og oter (LC).

Statsforvalteren er bekymret for at jerv, gaupe og tamrein kan presses sammen på mindre areal som følge av unnvikelse fra vindkraftverk og kraftledninger, og dermed øke konflikten mellom rovdyr og tamreindrift. Jerven er særlig utsatt for forstyrrelser ved yngleplassen.

NVE mener det er relevant å vurdere påvirkning på jerv og gaupe bl.a. som følge av anleggs- og vedlikeholdsarbeid nær ev. yngellokaliteter. Vi mener imidlertid at jerv og gaupe ikke er spesielt sårbare for nettanlegg i driftsfasen, og vil derfor ikke stille krav om en vurdering av unnvikelseeffekt.

Når det gjelder fjellrev, er Statsforvalteren bekymret for at utbygging vindkraftverk og kraftledninger i høyfjellet vil gi flere fuglekollisjoner som tilrettelegger for økte rødrevbestander i de gjenværende områdene hvor fjellreven naturlig har et konkurransefortrinn. Dette med den følge at fjellreven ikke vil reetablere seg i disse områdene, i strid med nasjonale målsetninger for arten.

NVE legger til grunn at virkninger for fjellrev vurderes under deltema pattedyr, og peker på at det også kan være relevant å vurdere samlet belastning for fjellrev som følge av meldte nettanlegg og vindkraftverk både på Nordkyn- og Porsangerhalvøya.

NVE mener arter som hare, flaggermus og oter ikke er beslutningsrelevant for nettanleggene. Flaggermus har ikke etablerte bestander så langt mot nord. Kraftledninger vil heller ikke påvirke bestandene av hare eller oter.

3.6.6 Naturmangfold i vann, vannmiljø og forurensning til vann og grunn

NVEs krav til utredning av forurensning til vann og grunn samt naturmangfold i vann og sjø jf. naturmangfoldloven og vannmiljø jf. vannforskriften er i hovedsak sammenfallende med kravene stilt til utredningene for vindkraftprosjektene.

Statsforvalteren mener de to ledningene potensielt kan påvirke flere spesifikke anadrome vassdrag, og at det må konsekvensutredes når ledningen krysser eller går nært på disse. Statsforvalteren vurderer at anleggsarbeid gir størst risiko for negativ påvirkning på anadrome vassdrag, da anleggelsen av midlertidige og/eller permanente veier i sammenheng med anadrome vassdrag kan forårsake tilslamming, vandringshindre eller annen negativ påvirkning på de anadrome bestandene.

NVE mener tiltakene vil medføre begrensede inngrep og påvirkning på vannmiljø og naturmangfold i vann med mindre disse gir direkte fysiske inngrep i vannstrengen eller kantsonen. Dette må imidlertid vurderes konkret forbindelse med søknaden. Omfanget av utredningen må gjenspeile de forventede virkningene også fra anleggsarbeider.

3.6.7 Landskap og visualiseringer

Flere av de som har gitt innspill til vindkraftverkene og nettanleggene på Nordkynhalvøya og Porsangerhalvøya er opptatt av virkninger de meldt tiltakene kan få for landskap.

NVE krever iht. vår vanlige praksis at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind skal utrede virkningene for landskap og vurdere visuelle virkninger for bolig- og hytteområder. Vi ber også om at tiltakshaverne utarbeider visualiseringer av anlegg.

Finnmark fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse at det bør framgå i planens beskrivelse at berørte områder etter anleggsperioden eller avvikling skal ryddes og gjennomgå revegetering. Jens Ingvald Olsen påpeker at området der ny 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn er planlagt er et sårbart område, og at anleggsgjennomføringen må planlegges nøye for å redusere naturskader.

NVE viser til at det i en konsesjon vil bli stilt krav om at aktørene må utarbeide en detaljplan som bl.a. skal beskrive terrengtilpasning av anleggene og istandsetting av berørte områder etter anleggsfasen. Vi viser også til at en konsesjonær, før nedleggelse av anlegget når konsesjonstiden utløper, må varsle NVE skriftlig jf. § 3-5. Konsesjonæren plikter å fjerne det nedlagte anlegget og så langt det er mulig føre landskapet tilbake til opprinnelig tilstand. NVE kan gi bestemmelser om hvordan tilbakeføringen skal skje.

3.6.8 Kulturminner og kulturmiljø

Både Sametinget og Finnmark fylkeskommune har vurdert potensialet for funn av automatisk fredede kulturminner som stort langs begge ledningene. Begge mener kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt og at § 9-undersøkelser må gjennomføres i forkant av et konsesjonsvedtak. Samtidig skriver de at med tanke på tilgjengelig kapasitet, vil dette ikke kunne utføres i løpet av feltsesongen 2025.

NVE vil ikke stille krav om oppfyllelse av undersøkelsesplikten etter kulturminneloven i forkant av en konsesjonssøknad, men viser til etablert praksis for at disse kan utføres etter at en konsesjon er gitt. Begrunnelsen er at det på søknadstidspunktet foreligger flere alternativer, og ikke er klart hvilke områder/punkter som blir direkte berørt. Det er i konsesjonen mulig å stille vilkår om tiltak for å unngå direkte inngrep eller begrense indirekte virkninger for kulturminner.

Leavvajoga ja Rástigaisa Samesiida LRS / Goahtegearret/Samenes Naturressursforbund SNF har i konsultasjon med NVE om 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn opplyst om samiske boplasser langs de meldte traseene for 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn, og at de planlegger å befare marka for kulturminner sommeren 2025.

NVE ber i utredningsprogrammene om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind beskriver og utreder virkningene for kjente automatisk fredede kulturminner og kulturmiljøer, vedtaksfredede kulturminner, nyere tids kulturminner og kulturmiljøer i tiltaks- og influensområdene. Dette inkluderer også immaterielle kulturminner. For 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg må utredningen også vurdere virkningene for marine kulturminner av sjøkabel over Magerøysundet.

Tidligere nevnt rapport fra Naturvernforbundet⁸ kan være en aktuell kilde for utredningen av 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg, mens Leavvajoga ja Rástigaisa Samesiida LRS / Goahtegearret / Samenens Naturressursforbund SNF kan ha informasjon av interesse for 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn.

3.6.9 Friluftsliv

En rekke høringsparter er opptatt av utredning av friluftsliv. NVE stiller tilsvarende krav til utredning av friluftsliv som for vindkraftverkene, dette med unntak av virkninger av iskast som ikke er en relevant problemstilling for nettanlegg.

Statsforvalteren har uttalt at kartlegging av friluftslivsområder i flere kommuner i Finnmark i mange tilfeller har fokusert på vinterbruk. NVE legger til grunn at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind vurderer datagrunnlaget bl.a. på bakgrunn av informasjon fra kommunene om kartleggingene, og gjennomfører nødvendige kartlegginger der datagrunnlaget ikke er tilstrekkelig.

3.6.10 Reiseliv

Area Nett og Fortum Nordkraft Vind har ikke inkludert tema reiseliv i utredningsprogrammene. For 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg er dette begrunnet med at tiltaket ikke vil gi vesentlige virkninger for sysselsetting eller verdiskaping innenfor reiselivsnæringen.

NVE mener det er liten sannsynlighet for at nettanleggene isolert vil påvirke reiselivsnæringen negativt. Vi ber likevel om en nærmere vurdering av dette, også fordi dette gir grunnlag for å vurdere samlede virkninger av nettanlegg og vindkraft som er meldt.

3.6.11 Naturressurser

Landbruk, skogbruk og beitebruk (ut over reindrift) er ikke beslutningsrelevante tema i de to sakene, og kreves ikke utredet.

Direktoratet for mineralforvaltning skriver at Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn berører den lokalt viktige grusforekomsten Ifjord samt den lite viktige grusforekomsten Mehamnelva.

Direktoratet skriver at 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg berører grusforekomsten Reppsvågstranda, som ikke er verdivurdert, og natursteinforekomsten Albertneset som er av liten betydning.

Direktoratet mener at det ikke er tilstrekkelig å gi mineralressurslokaliteter som ikke er vurdert «ubetydelig verdi» jf. metodikken i Statens vegvesens håndbok V712, men at det må innhentes utfyllende informasjon for at virkningene skal bli tilfredsstillende vurdert.

NVE stiller krav om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind beskriver de berørte mineralressursene og at virkninger for disse utredes. Vi viser til offentlige databaser for innhenting av informasjon. Kommunene, Finnmarkseiendommen og tiltakshavere i områder med drift skal kontaktes.

NVE er kjent med at NGU kartlegger mineralressurser i landet på nytt, og ber om at tiltakshaverne kontakter NGU for å innhente ev. informasjon som ikke er publisert i databaser. Vi ber også om at tiltakshaverne i ev. områder med rettigheter etter minerallovens kap. 4 (undersøkelsesrett) og kap. 6 (utvinningsrett) tar kontakt med rettighetshaverne for supplerende informasjon.

Mineralressurser som ikke tidligere er vurdert skal om mulig verdisettes på bakgrunn av denne informasjonen.

Lebesby kommune og Mattilsynet viser til at ny Kjøllefjord transformatorstasjon ligger nær Jernsteinvannet, som er drikkevannskilde for Kjøllefjord. Area Nett har i sin kommentar til uttalelsene sagt at forholdene for drikkevann skal legges til grunn både ved videre planlegging av eventuell transformatorstasjon ved Rundhaugen og i de videre konsekvensutredningene.

NVE stiller krav om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind skal kartlegge og utrede konsekvensene for både offentlige og private drikkevannskilder basert på offentlig tilgjengelig informasjon.

3.6.12 Luftfart, kommunikasjonssystemer og annen infrastruktur

Meteorologisk institutt skriver i sin høringsuttalelse at datakvaliteten fra værstasjonene Olderfjord, Repvåg og Honningsvåg fjellet ikke må forringes som følge av spenningsoppgradering av Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg.

NVE ber iht. vår praksis om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind vurderer virkninger for disse anleggene og beskriver mulige tiltak for å avbøte dem. Meteorologisk institutt skal kontaktes for å innhente informasjon om anleggene og kunne gi innspill til utredningen.

Forsvarsbygg har i sin høringsuttalelse skrevet at tiltakene ikke vil påvirke Forsvarets interesser. NVE krever derfor ikke videre utredning av virkninger for Forsvarets anlegg.

Forsvaret har pekt på at krav angitt i Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder må oppfylles. Avinor har uttalt at foreslåtte utredningsprogram er tilfredsstillende for ivaretagelse av luftfart.

NVE stiller på bakgrunn av dette standard krav til utredning av luftfart, omkringliggende sivile radaranlegg, navigasjonsanlegg og kommunikasjonssystemer for luftfarten, for andre kommunikasjonssystemer samt vei, VA-anlegg og andre ledninger.

3.6.13 Fiskeri, havbruk og skipsfart

For 132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg har Area Nett meldt en ca. 4 km lang sjøkabel over Magerøysundet. NVE kan ikke se at det har kommet høringsuttalelser til det foreslåtte utredningsprogrammet for fiskeri, havbruk og skipsfart, og har stilt krav om at temaet utredes iht. vår praksis.

3.6.14 Elektromagnetiske felt

NVE stiller krav om at Area Nett skal vurdere elektromagnetiske felt. Det skal vurderes avbøtende tiltak for eventuelle boliger, skoler eller barnehager som kan bli eksponert over denne feltstyrken.

3.6.15 Støy

NVE stiller iht. til vår praksis krav om at Area Nett skal vurdere og beskrive støy fra anleggene ved ulike værforhold. Støy skal også beskrives for anleggsfasen. Der det er sannsynlig at transformatorstasjoner kan gi økt støy for støyfølsom bebyggelse eller stille områder, skal det utarbeides støysonekart. Dersom slike områder eller bebyggelse får støy over gjeldende grenseverdier, skal avbøtende tiltak vurderes.

3.6.16 Klimagassutslipp

Finnmark fylkeskommune oppfordrer til å planlegge anleggsarbeidene med tanke på transport, valg av materiale, plassering i naturen osv. slik at klimagassutslippene minimeres. Statsforvalteren har krevd at det gjøres dybdemålinger i myr som blir berørt som grunnlag for beregning av klimagassutslipp.

NVE stiller krav om utredning av klimagassutslipp fra arealbruksendringer både for kraftledninger, stasjonsanlegg samt andre permanente og midlertidige hjelpeanlegg. Vi legger til grunn at tiltakshaverne i sin planlegging søker å unngå eller redusere inngrep i myr som kan medføre klimagassutslipp.

NVE krever ikke dybdemålinger der ledninger krysser myr. Vi mener dette vil kreve uforholdsmessig omfattende feltarbeid for et tiltak hvor det utredes ulike traséalternativer og/eller tiltaket strekker

seg over et stort geografisk område, og der det på søknadstidspunktet er uklart om tiltaket vil gi direkte inngrep i myr. Dette vil først være klart ved detaljprosjektering av mastepunkter, og skal omtales i en detaljplan som må være godkjent av NVE før anleggsarbeider kan starte. Krav om dybdemåling legges imidlertid til grunn der transformatorstasjoner, koblingsanlegg og ev. veier berører myr.

NVE ber også om at Area Nett, jf. krav til beskrivelse av utbyggingsplanene i NVEs søknadsveileder, redegjør for hvordan de vil begrense klimagassutslipp fra materialer som brukes i transformatorstasjoner, koblingsanlegg og kraftledninger, og fra transport i anleggsfasen.

3.7 Naturfare og beredskap

NVE ber Area Nett og Fortum Nordkraft Vind om å utrede naturfare og beredskap i tråd med kravene i kap. 6 Naturfare og beredskap i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#). Det skal vurderes fare både for naturgitt skade på omsøkte anlegg og for at bygging av anleggene kan medføre økt risiko for å utløse naturgitt skade på omgivelsene. Med naturgitt skade menes stormflo, flom, uvær, skogbrann, trefall m.m.

Finnmark fylkeskommune skriver at klimatilpasning skal beskrives ved å redegjøre for hvilken måte planforslaget tilpasser seg de forventede klimaendringene. Dette kravet er ivarettatt i NVEs krav om at effekten av klimaendringer skal hensyntas der det er relevant.

3.8 Forholdet til grunn- og rettighetshavere

NVE ber Area Nett og Fortum Nordkraft Vind om å beskrive i søknadene hvordan de skal anskaffe nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive anleggene de søker konsesjon for, og prinsipper de vil legge til grunn for erstatning. Beskrivelsen skal være iht. kravene i kap. 7 Forholdet til grunneiere og rettighetshavere i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#).

3.9 Utredningskrav som ikke er inkludert i utredningsprogrammet

Noen høringsinstanser har fremmet krav om utredninger som NVE ikke mener er beslutningsrelevante for konsesjonssaken, og derfor ikke stiller krav om at Area Nett og Fortum Nordkraft Vind utreder. Dette begrunnes nærmere nedenfor.

3.9.1 Folkehelse

På bakgrunn av krav fra flere høringsparter, har NVE stilt krav om utredning av folkehelse som eget tema for vindkraftverkene. Temaet kreves imidlertid ikke utredet for de meldte regionalnettsanleggene.

Dette er normalt ikke et tema som utredes for nettanlegg siden det vanligvis er en mindre relevant problemstilling i slike saker. Miljødirektoratet skriver i sin håndbok M-1941 for temaet friluftsliv at det ikke eksisterer en anerkjent metodikk for konsekvensutredning av folkehelse. Videre skriver de at en omtale av folkehelse uansett må samkjøres med utredning av virkninger for blant annet friluftsliv for å unngå dobbelttelling. NVE viser til at vi stiller grundige krav til utredning av virkninger for friluftsliv og øvrige temaer som kan ha eventuelle virkninger for folkehelsen, herunder elektromagnetiske felt og støy. Med utgangspunkt i dette vil vi ikke stille krav om egen utredning av folkehelse i forbindelse med konsesjonssøknader for nettanleggene ut over de krav som framgår til temautredningen for reindrift.

3.9.2 ROS-analyse

Statsforvalteren har bedt om at det utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) som underlag for konsekvensutredningene, og at denne dekker temaene forurensning, drikkevann, luftfartshinder, elektromagnetiske felt og naturfare.

NVE stiller ikke krav om ROS-analyse, men viser til at temaene Statsforvalteren har bedt om ROS-analyse for er dekket i utredningsprogrammet.

3.9.3 Arbeidsplasser og befolkningsutvikling

Statsforvalteren og Lebesby kommune har bedt om utredning av tiltakets mulige påvirkning på næringsliv, sysselsetting og befolkningsutvikling i området, og at dettes ses i sammenheng med samfunnssikkerhet og beredskap.

NVE vil vurdere behovet for tiltak som omsøkes ut ifra i hvilken grad det bedrer forsyningssikkerheten i og tilrettelegger for forventet framtidig kraftforbruk og -produksjon. Sikker kraftforsyning er en forutsetning for samfunnssikkerhet og beredskap, og sammen med nettkapasitet også for næringsutvikling og bosetting. Konkret påvirkning på utviklingen av arbeidsplasser eller befolkningsutvikling i området er imidlertid ikke beslutningsrelevant for konsesjonsspørsmålet, og NVE stiller derfor ikke krav om utredning av dette.

Ledningstraseer

Lebesby og Gamvik kommuner mener ny 132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn må bygges i eksisterende trasé. Area Nett har i sin kommentar til uttalelsene pekt på at dette ikke er mulig da dagens forbindelse må være i drift til ny forbindelse er bygd. NVE er enig i at behovet for ledningen er der fram til ny ledning er satt i drift, og vil ikke kreve utredning av bygging i samme trasé.

4 Oppsummering og videre behandling

På bakgrunn av Area Netts melding med forslag om utredningsprogram for 132 kV ledning Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn og Area Nett og Fortum Nordkraft Vind sin melding med forslag til utredningsprogram for 132 kV ledning Skaidi–Smørfjord I–Honningsvåg, samt innkomne merknader til begge meldingene, har NVE fastsatt utredningsprogram for hvert av prosjektene. Programmet bygger også på NVEs egne vurderinger. Se egne brev av i dag, NVE ref. 202307744-10 (132 kV Adamselv–Kjøllefjord–Mehamn) og NVE-ref. 202410617-7 (132 kV Skaidi–Smørfjord–Honningsvåg).

NVE inkluderer de aller fleste kravene som er mottatt gjennom den offentlige høringen av meldingen. Dette med unntak av enkelte utredningstema som ikke er beslutningsrelevante, samt enkelte innspill til beslutningsrelevante tema som ikke vil gi beslutningsrelevant informasjon eller står i forhold til forventede virkninger av tiltaket eller hva som kan pålegges en tiltakshaver.

Søknadene og konsekvensutredningene som Area Nett og Fortum Nordkraft Vind skal utarbeide i tråd med kravene i utredningsprogrammene vil bli sendt på offentlig høring. NVE vil se søknadene i sammenheng med søknader om vindkraft på Nordkynn- og Porsangerhalvøya. Vi mener at disse sammen med høringsinnspillene vi mottar vil gi et godt grunnlag både for å vurdere behovet for og virkningene av nettanleggene, herunder samlet belastning som følge av utbygging av nett og vindkraft i disse områdene.

Skulle det eventuelt bli behov for ytterligere opplysninger og/eller utredninger i behandlingen av søknadene med konsekvensutredning, vil NVE kunne kreve tilleggsutredninger.

Når NVE mener sakene er tilstrekkelig belyst, vil vi vurdere om tiltakene bør gis konsesjon og på hvilke vilkår.

Vedlegg A: Mottakere av høringsbrev

Følgende instanser fikk orientering om høringen av meldingene (i alfabetisk rekkefølge):

Alta kvenforening

Alta sameforening - Álttá Sámiid Searvi

Altafjord fiskarlag

Alut as

A-Media AS

ANEO AS

ANEO Real Estate as

Area Nett AS

Arran - Julevsame Guovdasj Lulesamisk Senter

Avinor AS

Badje-Deanu Siida

Barents Nett AS

Berlevåg kommune

Bieggamillorusttegiid Vuostá

Birdlife Norge

Bivdu Lebesby Sjøsameforening Sff

Børselvfjellet / Spiertanjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Øst-Finnmark

Båtsfjord fiskarlag

Båtsfjord kommune

Deatnogátte Sámiid Searvi

Den Norske Turistforening

Den norsk-finske grensevassdragskommisjonen

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (dsb) region Nord-Norge

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

Energidepartementet

Fiettar reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 22

Finnmark Bonde- og Småbrukarlag

Finnmark Bondelag

Finnmark friluftsråd

Finnmark fylkeskommune

Finnmark Kraft AS

Finnmark Natur og Ungdom

Finnmarkseiendommen (FeFo)

FISKEBÅT

Fiskeridirektoratet

Fjordfiskeremda

Folkeaksjonen mot Davvi vindkraftverk/ Álbmotaksuvdna Davvi

Forbund Norsk Luftambulans AS

Fornybar Norge

Forsvarsbygg

Fortidsminneforeningen i Finnmark

Fortum Nordkraft Vind DA

Forum for Natur og Friluftsliv Finnmark

Fred. Olsen Renewables AS

Gamvik kommune

Green Ammonia Berlevåg AS

H2CARRIER AS

Hammerfest fiskarlag

Hammerfest kommune

Hammerfest og Omegn Turlag

Havøysund fiskarlag

ICE Communication Norge AS

Ifjordfjellet / Siskit Corgas ja Lagesduottar reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 13, Øst-Finnmark

Infranord SA

Jahkenjarga Siida

Karasjok Flyttsamelag

Karasjok Flyttsameliste/ Kárášjoga Johttisámiidlistu

Karasjok sameforening

Karasjok østre sone / Karasjoga Nuorttabealli reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 17, Øst-Finnmark

Kautokeino flyttsamelag

Kjøllefjord jeger- og fiskerforening

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriktsdepartementet

Kvensk Finsk Riksforbund
Kystverket
La Naturen Leve
Lahtin Siida
Landbruks- og matdepartementet
Landbruksdirektoratet
Landbruksdirektoratet - Alta
Landssammenslutninga av norske vindkraftkommuner
Leavvajoga ja Rastigaissa Samesiida LRS
Leavvajoga ja Rastigaissa Samesiida LRS - Thoralf Henriksen
Lebesby kommune
Lebesby kommune – Harald Larsen
Lucerna AS
Luftfartstilsynet
Mahkaravju-Magerøy Siida
Mahkaravju-Magerøy Siida
Marbolon
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Miljøstiftelsen Bellona Meteorologisk institutt Vardø kommune
Motvind Nord/ Vuostabieggá Davvin
Motvind Norge
Nannetprosjektet
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Natur og Ungdom
Naturvernforbundet i Finnmark
Naturvernforbundet i Sør-Varanger
Naturvernforbundet i Tana og Varanger
Naturvernforbundet Porsangerfjorden
Naturvernforbundet i Vest-Finnmark
Nesseby kommune - Unjárgga giella
NHO Luftfart
NHO Reiseliv
NHO Reiseliv Nord-Norge

Njeaiddan-Siida

Nordkapp kommune

Nordkapp og Omegn Turlag

Nordkinnhalvøya / Corgas/Oarje Deatnu - Reinbeitedistrikt 9, Øst-Finnmark

Nordkyn fiskarlag

Nordkyn Turlag

Nord-Varanger Kvenforening – Varenkin Kvääniseura

Norges arktiske universitetsmuseum

Norges fiskarlag

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark

Norges luftsportforbund

Norges Miljøvernforbund

Norges Naturvernforbund

Norges Naturvernforbund - Finnmark

Norges Skogeierforbund

Norges Televisjon AS

Norsk Friluftsliv

Norsk institutt for by- og regionforskning (fikk meldingene til orientering)

Norsk Zoologisk Forening

Norske Kveners

Norske Reindriftsamers Landsforbund

Norskog

Offshore Norge AS

Ole Mathis Gudmund Persen

Pelagisk forening

Polmak Flyttsamelag

Porsanger kommune

Porsanger og omegn sopp- og nyttevekstforening

Protect Sápmi

Radio MehamN AL

Raggonjarga (Rakkonjarga) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 7, Øst-Finnmark

Ravdol Siida

Reinbeitedistrikt 14A-Spiertagáisa

Reinbeitedistrikt 16 Karasjok Vest

RICA Eiendom AS

Riksantikvaren

Sabima

Sametinget / Samediggi

Samisk Nærings- og Utredningssenter AS

Samisk Tro- og Livssyn/Sami Osku-Ja Eallioaidnu

SCANDIC HotelsAS

Senter for nordlige folk AS

Skaidan Siida

Skjøtningberg Vel

Skuohtanjarga Siida

Skuohtanjarga Siida

Statens vegvesen

Statkraft Energi AS

Statnett SF

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Stiftelsen Mearrasiida

Sværholt fiskarlag

Sør-Varanger kommune

Tana kommune - Deanu gielda

Tana sameforening – Deanu sámiiid searvi

Tanafjord turlag - Deanuvuona Meahccevázzin Searvi

Tanavassdragets fiskeforvaltning

Telenor infra AS

Telenor Norge AS

Telia Norge AS

Troms Kraft Vind AS

Vadsø fiskarlag

Vadsø kommune

Varanger Kraft AS

Varanger Reinsamelag

Varanger Samiske Museum

Varangerhalvøya / Varjjatnjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 6 og 5 D, Øst-Finnmark

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Varangerhalvøya Turlag

Vest-Finnmark Gearretnjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Vest-Finnmark

Vest-Finnmark Regionråd

Visit Nordkapp AS

Visit Nordkyn

Vissa as

Vuorji siida

WWF Norge AS

Zero Emission Resource Organisation AS

Øst-Finnmark Regionråd